EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 255, Aralık 2008

Kriz ve devrimci mücadelenin sorunları

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de kriz artık açık bir olgudur. Bunu kuru ekonomik veriler kadar sınıflar mücadelesinin ilk sıcak karşılaşmaları da bütün açıklığı ile ortaya koymaktadır. Resmi ekonomik veriler Türkiye ekonomisinin durgunluk içine girdiğini ve çok geçmeden bunu daralmanın (eksi büyümenin) izleyeceğini kesinleştirmiştir. Öte yandan kapitalistler krizi gerekçe göstererek fabrika ve işletmeler düzeyinde ilk dolaysız saldırılarını gündeme getirmişler, tersinden ise sınıf ve emekçiler cephesinde krize karşı ilk anlamlı tepkiler gelmeye başlamıştır. Direnişler, protestolar, 29 Kasım merkezi Ankara eylemi, bayramın ardından yeniden çoğalan eylem ve direnişler, sınıf ve emekçiler cephesinden kriz olgusunu mücadeleyle teyit edilmesi anlamına gelmektedir.

Hükümet cephesindeki hafifsemelerin ve başbakanın alaylara konu olan yaklaşımlarının aksine sermaye çevreleri daha en baştan gelmekte olan krizin kapsamı ve şiddeti konusunda gerçekçi bir tutumla hareket ettiler. Daha ilk adımda dolaysız saldırılara girişmekle kalmadılar, hükümeti de ısrarla krizi karşılayacak yeni saldırı paketleri hazırlamaya ve bunun bir parçası olarak IMF ile anlaşmaya zorladılar. Şu sıralar bu gerçekleşmekte, krizin bu ilk safhasındaki saldırıların kapsamı hazırlıkları süren yeni bir IMF antlaşması ile somutlanmaktadır.

Mevcut kriz dünya ölçüsündedir ve kapsamı ile şiddeti yönünden ancak 1929 krizi ile kıyaslanabilmektedir. Ama dünya kapitalizminin bugünkü gelişme aşamasında küresel çaptaki bir ekonomik krizin bir çöküşle sonuçlanması, kapsamı ve şiddeti yönünden olduğu kadar etki ve sonuçları yönünden de 1929 Büyük Çöküşü'nü her bakımdan geride bırakacaktır.

Krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerine, dolayısıyla yolaçacağı sosyal ve politik sonuçlara da buradan bakmak gerekir. Her halükarda etkisi yıllarca sürecek uzun bir kriz döneminin başlangıç aşamasındayız. Ve ayağı az çok yere basan hiç kimse, her ülkenin kendi içinde ve dünyanın tümünde, büyük sosyal ve siyasal çalkantılara yolaçmaksızın bu krizin geride kalmasını bekleyemez. Mevcut krizi, Türkiye'nin son yirmi yıllık evresi içinde yaşanan alışılmış dönemsel çalkantılarından ayıran da bu özelliğidir. Bu çapta bir krizin sonuçları da doğal olarak daha farklı, kapsamlı ve yıkıcı olacaktır. Sosyal mücadelenin seyrini ve bu arada ilerici-devrimci hareketi derinden etkileyecektir.

Bu durumda devrimci sınıf partisi de krize, üstelik dar anlamda ekonomik ve sosyal sonuçlarına karşı da değil, dünya ölçüsünde olduğu kadar ülke ölçüsünde de yolaçacağı karmaşık politik etki ve sonuçları gözeterek, uzun süreli ve soluklu, dirençli ve dinamik, yaratıcı ve

inisiyatifli bir mücadeleye hazırlanmak görevi ile yüzyüzedir.

Kriz sistemin iflasının itirafıdır, alternatif toplumsal devrim ve sosyalizmdir

Kapitalizmin aşırı üretim krizi kapitalist üretim tarzının temel çelişkisinin, üretici güçler ile üretim/mülkiyet ilişkileri arasındaki çelişkinin, kendini en yıkıcı bir biçimde, bir tür patlama olarak ortaya koymasıdır. Bu, sistemin teklediğinin, tarihsel gelişmenin önünde artık aşılması gereken bir engele dönüştüğünün, sistemin kendi öz işleyişinden gelen bir itirafıdır. Bu temel önemde teorik gerçek, devrimci partinin toplumsal devrime dayalı mücadele perspektifi bakımından apayrı bir önem taşır. Kriz dönemlerinde apayrı bir önem taşıyan bu perspektif devrimci çalışmanın ve mücadelenin temelini oluşturmalı, yön verici ilkesi olmalıdır.

Marksizmin kurucuları marksist dünya görüşünün gelişmesinde köşe taşı oluşturan temel eserlerinde, üstelik tam da kapitalist aşırı üretim krizlerini ele alırlarken, bu perspektifin teorik temellerini tüm açıklığı ile ortaya koymuşlardır. Ekonomik bunalımları, *"modern üretici güçlerin, burjuvazi ve onun egemenliğinin varlık koşullarını oluşturan modern üretim ilişkilerine ve mülkiyet ilişkilerine isyanı"* olarak tanımlayan *Komünist Manifesto*, şöyle devam eder: *"Toplumun elinde bulunan üretici güçler artık burjuva mülkiyet ilişkilerinin gelişimine hizmet etmiyor; aksine, bu ilişkiler açısından fazla büyümüşlerdir, onlar tarafından engellenmektedirler ve bu engeli aştıkları anda burjuva toplumunun bütününe düzensizlik getirirler ve burjuva mülkiyetinin varlığını tehlikeye sokarlar..."* *Anti-Dühring*'de *(3. Kısım, Birinci Bölüm),* kapitalizmin aşırı üretim bunalımlarında *"toplumsal üretim ile kapitalist temellük* (mülk edinme) *arasındaki çelişkinin tam bir patlamaya vardığı"*na işaret eden Engels ise sorunu şöyle özetler: *"Üretim biçimi, değişim biçimine karşı başkaldırır, üretim biçimi için çok büyük bir duruma gelmiş bulunan üretici güçler, üretim biçimine karşı başkaldırırlar."* Ve nihayet *Kapital*'de Marx, tam da kapitalist aşırı üretim bunalımlarının tüm mekanizmasının ayrıntılara inen teorik tahlilini ortaya koyarken *(3. Cilt, Üçüncü Kısım, Kar Oranlarının Düşme Eğilimi Yasası)*, bu bunalımlarının kapitalizmin bir üretim tarzı olarak tarihsel niteliğini, yani sınırlılığını ve geçiciliğini, yani daha ileri bir üretim tarzı tarafından aşılması zorunluluğunu ortaya koyduğuna döne döne işaret eder.

Kapitalizmin ekonomik krizleri sistemin iflasının, tarihsel gelişmenin önünde bir engele dönüştüğünün bir itirafı ise eğer, devrimci partinin görevi, bu gerçeği her yolu ve yöntemi kullanarak işçilerin ve emekçilerin bilincine yerleştirmek, kitleleri sistemin aşılması mücadelesinin, toplumsal devrim mücadelesinin içine çekmek olmalıdır.

Burada sorun hiçbir biçimde toplumsal devrim için olgun ya da yeterli öznel koşulların olup olmadığı sorunu değildir, bu tümüyle başka bir şeydir. Burada sözkonusu olan, bizzat kapitalist üretimin, kendi nesnel gelişme seyri içinde, bu üretim sisteminin temel çelişkisini en yakıcı ve yıkıcı biçimde gözler önüne sermesidir. Devrimci parti bu nesnel olguyu hareket noktası olarak almalı ve mücadele hattının stratejik çerçevesini buradan kurmalıdır. Bunu, bu nesnel olguyu görmezlikten gelerek ya da geri plana iterek, bunalıma karşı mücadeleyi partiler, hükümetler (örneğin bugünün dünyasında Bush yönetimi ya da Türkiye'sinde AKP hükümeti gibi) ya da onların uyguladığı şu veya bu politikaya (mevcut durumda neo-liberalizme) karşı muhalefete indirgeyen reformizme karşı mücadele ile de birleştirmelidir.

Kriz dönemlerinde reformizm, iflası açığa çıkan kapitalizmin karşısına sözümona daha az sorunlu kapitalizm alternatifleri ile çıkar. Bu kimi zaman (ve daha çok bağımlı ülkelerde) ulusal

kapitalizm, kimi zaman demokratik ya da halkçı kapitalizm, ya da bunların bir tür karması olur. Burada sorun hiç de bu alternatiflerin bu tanımlamalar içinde ortaya konulup konulmadığı değildir. Söylemde sosyalizm iddiası taşıyan hiçbir reformist akım bunu bu şekilde, bu açıklık ve kabalıkta yapmaz. Ama taktik çizgi adı altında ortaya koydukları açık ve net bir biçimde toplumsal devrim perspektifi içinde ortaya konmuyor, anlamı ve mantıksal dinamiği yönünden buraya bağlanmıyorsa, krizin çoğu durumda kendiliğinden bir yana iteceği politik odaklar ya da politikalar asıl hedef haline getiriliyorsa, sonuç başka türlü olmaz.

İşçi sınıfının sorunu, kapitalist ekonomiye ve dolayısıyla burjuva sınıf düzeninin sorunlarına kendi içinde, yani kapitalist düzenin kendi tabanı üzerinde çözüm bulmak değildir, olamaz. Onun sorunu, devrimci sınıf mücadelesini geliştirerek, bu ekonomiye karakterize eden üretim ilişkilerini, bu ilişkilere dayanan sınıf egemenliği sistemini aşmaktır. Dolayısıyla, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmek ve devrimci sınıf mevzilerini çoğaltmak yoluyla, bunu başaracak koşullara zaman içerisinde ulaşmaktır. İşçi sınıfı, düzenin krizleri ve dolayısıyla mevcut kriz karşısında, ileri süreceği temel ve taktik istemlere de bu bakışaçısıyla yaklaşır.

Kriz ve devrimci partinin taktik çizgisi

"İşçi sınıfının sorunu, kapitalist ekonomiye ve dolayısıyla burjuva sınıf düzeninin sorunlarına kendi içinde, yani kapitalist düzenin kendi tabanı üzerinde çözüm bulmak değildir, olamaz. Onun sorunu, devrimci sınıf mücadelesini geliştirerek, bu ekonomiye karakterize eden üretim ilişkilerini, bu ilişkilere dayanan sınıf egemenliği sistemini aşmaktır. Dolayısıyla, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmek ve devrimci sınıf mevzilerini çoğaltmak yoluyla, bunu başaracak koşullara zaman içerisinde ulaşmaktır. İşçi sınıfı, düzenin krizleri ve dolayısıyla mevcut kriz karşısında, ileri süreceği temel ve taktik istemlere de bu bakışaçısıyla yaklaşır. Özetle bu, devrime dayalı devrimci sınıf bakışaçısı çizgisidir. "Bütün bu açılardan partimizin programı işçi sınıfının elinde gerçek bir silahtır. Teorik, stratejik ve taktik bölümlerden oluşan bu bütünsel program, genel planda olduğu gibi bugünkü kriz karşısında da işçi sınıfına devrimci bir bakışaçısı ve davranış çizgisi sunmaktadır. "

(***Düzenin Krizi ve Devrimci Sınıf Alternatifi'***den..., ***Ekim***, Sayı: 221, Mart 2001, Başyazı)

Buradaki yaklaşım kriz karşısında devrimci bir partinin stratejik çizgisi ile taktik yaklaşımını bütünlüğü içinde ortaya koymakta, devrimci partinin güncel kriz karşısında izlemesi gereken taktik çizginin genel çerçevesine ve şaşmaz amacına da ışık tutmaktadır. Sorunun özü yukarıdaki pasajda bu açıdan özlü bir biçimde ortaya konulduğu için burada buna yeni şeyler ekleme ihtiyacı duymadan krize karşı ileri sürülmesi gereken taktik istemlere geçmek istiyoruz. (Bu pasajın yer aldığı bölümü ekte bütünlüğü içinde yeniden yayınlıyoruz ve okurlarımıza bu yazının bir parçası olarak bu metnin de incelenmesini öneriyoruz...)

Dünya çapındaki ekonomik krizin genel bir ekonomik çöküş ile sonuçlanıp sonuçlanmayacağını, dolayısıyla böyle bir ihtimalin karşımıza çıkaracağı muazzam sorunları şu an kestirebilecek durumda değiliz. Ama halihazırda tüm kapitalist dünyada olduğu gibi Türkiye'de de durgunluktan daralmaya geçiş biçiminde seyreden bir kriz gerçeği ile yüzyüzeyiz. Bu sınırlardaki bir krizin gündeme getirdiği saldırıların niteliği ve kapsamı gitgide açıklık kazanıyor. Toplu işten çıkarmalar, ücretlerin düşürülmesi, çalışma saatlerinin uzatılması da dahil çalışma koşullarının yeni bir düzeyde

ağırlaştırılması, sosyal harcamalarda yeni kısıntılar, dolaylı vergilerde ve temel tüketim mallarının fiyatlarında artış, şirket ve banka kurtarmalarının her zamaki gibi halka fatura edilmesi vb., vb...

Krize karşı mücadele adına gündeme getirilen tüm bu saldırı önlemleri krizin faturasının işçi sınıfına ve emekçilere ödetilmesi politikasının ifadesidirler. İlerici-devrimci güçler ile bir bütün olarak emek cephesinin önünde ise krizin faturasını ödemeyi kategorik olarak reddetmek, *"Krizin faturasını kapitalistler ödesin!"* şiarını yükseltmek ve buna dayalı istemler ortaya sürmek görev ve sorumluluğu durmaktadır.

Genel olarak alındığında bu çerçevede ileri sürülecek istemlerin niteliğini ve kapsamını, bizzat sermayenin saldırı paketinden hareketle de formüle etmek pekala mümkündür. İşten çıkarmaların karşısına *"İşten çıkarmalar yasaklansın!"*, *"Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!"*; çalışma sürelerinin uzatılmasına karşı, *"7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası!"*; ücretlerin düşürülmesine karşı, *"İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!"*; çok yönlü sosyal saldırılara ve sosyal hizmetlerdeki yeni kısıntılara karşı, *"Tüm çalışanlar için genel sigorta!"*, *"Herkese parasız sağlık hizmeti!"*, *"Herkese parasız eğitim!"*, *"Herkese sağlığa ve ihtiyaca uygun ucuz konut!"*; vergi soygununa karşı, *"Her türlü dolaylı vergi kaldırılsın! Artan oranlı gelir ve servet vergisi!"*; yeni zamlara karşı, *"Tüm zamlar geri alınsın, temel tüketim mallarının fiatları ucuzlatılsın!"*; kamu kaynaklarının asalak bir sistemi içinde israfı anlamına gelen borç ve faiz ödemelerine karşı "Borç ödemeleri durdurulsun! Tüm iç ve dış borçlar geçersiz sayılsın!" vb. istemlerle çıkılmalıdır.

Tüm bu istemler birarada işçi sınıfının ve emekçilerin en acil ve en insani ihtiyaçlarını ifade etmektedirler. Bu çerçevede her bakımdan haklı ve meşrudurlar. Ayrıca tüm bu istemler için yeterli kaynaklar da birikmiş toplumsal zenginlik ile üretim ve hizmet araçları olarak toplumda fazlasıyla vardır. Tüm sorun bunların kapitalist özel mülkiyet tekeli altında bulunmasıdır. Krizi vesile ederek sorgulanması gereken, işçilerin ve emekçilerin gündemine taşınması gereken de budur. Bu tekel emekçileri en temel ihtiyaçlarından yoksun bırakmakla kalmamakta, topluma her seferinde çok yönlü yeni bir ağır fatura çıkaran yıkıcı krizlerin de asli nedeni oluşturmaktadır. Kapitalist sistemin krizi gerçekten devrimci olan her partinin önüne bu sorgulamayı kitlelerin gündemine taşımayı, kitlelerin geniş katmanlarına maletmeyi, istemlerin formüle edilmesini olduğu kadar mücadele ve eylem hattını da buradan kurma görev ve sorumluluğunu koymaktadır.

Krize karşı taktik istemlerin formülasyonunda gerçekçilik adı altında kapitalizmin mantığını gözeten her girişim reformizme kapıyı ardına kadar aralar. Devrimci partinin görevi kapitalizmin mantığını gözetmek değil, krizle iflası açığa çıkmış bu mantığı tümden felç etmektir. Devrimci partiyi kapitalizmin işleyiş yasaları değil, sınıfın ve emekçilerin hak ve istemlerinin tümüyle haklı ve meşru niteliği ilgilendirir. Bu haklılık ve meşruluk kapitalizmin mantığı ile bağdaşmadığı içindir ki bu istemler

"Krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarı etrafında halen nispeten kolayca birleşebilen toplumsal muhalefet güçleri, bu şiara gerçek bir anlam kazandırmak ve onu sosyal eksenli büyük bir mücadelenin verimli kaldıracı haline getirmek istiyorlarsa, krizin yıkımını en az hasarla atlatmak şeklindeki dar ve kısır bakışa düşmeksizin, emekçilerin bu en acil ve en insani talepleri etrafında bir mücadele barikatı örmelidirler.

üzerinden gelişecek her ciddi mücadele kitlelerin eylemini ve dolayısıyla bilincini sistemin sınırlarının ötesine taşır. Kitlelere sistemin aşılması ve toplumsal devrim bilinci aşılar, devrimci süreci güçlendirir ve sistemin aşılmasına yönelik devrimci güç ve mevzileri çoğaltır. Devrimci partinin izleyeceği taktik çizginin de tüm amacı ve hedefi de şaşmaz bir biçimde bu olmaldır.

"Krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarı etrafında halen nispeten kolayca birleşebilen toplumsal muhalefet güçleri, bu şiara gerçek bir anlam kazandırmak ve onu sosyal eksenli büyük bir mücadelenin verimli kaldıracı haline getirmek istiyorlarsa, krizin yıkımını en az hasarla atlatmak şeklindeki dar ve kısır bakışa düşmeksizin, emekçilerin bu en acil ve en insani talepleri etrafında bir mücadele barikatı örmelidirler. Bu bakış açısı ve buna dayalı kararlı bir birleşik mücadele, kriz vesilesiyle gündeme gelen yeni güncel ve daha somut saldırıları başarıyla püskürtebilmenin de en iyi yoludur. Toplu işten atmalar, yeni vergiler, yeni zamlar, yeni uzun çalışma saatleri, yeni düşük ücretler vb. güncel somut saldırılar da ancak bu yolla etkili bir biçimde püskürtülebilir. (Şu son günlerde Avrupa Parlamentosu'nda gündeme getirilen iş haftasının 60 saate kadar uzatılabilmesi saldırısına karşı "25 saatlik çalışma haftası!" şiarı ile eyleme geçen sendikaların basıncı altında tasarının hiç değilse şimdilik reddedilmesi buna güncel bir örnek olarak verilebilir.)

Krizin siyasal etki ve sonuçları

Sorunun bir de siyasal boyutu var. Kapitalist sınıf krizin faturasını işçi sınıfına ve emekçilere ödetmek istediğine göre, bunu devlet sopasını eline her bakımdan çok daha sıkı ve güçlü bir biçimde almaksızın yapamaz. Öncelikle emekçileri faturayı ödemeye uysalca katlanmaları için elbet. Ama eğer emekçiler bu uysallığı göstermiyorlarsa bu kez devlet zorunu kullanarak onları buna mecbur etmek için. Bu böyle ise eğer, krize karşı devrimci bir mücadele perspektifi ekonomik-sosyal istemlerin ötesinde siyasal bir kapsama da sahip olmak durumundadır. Bunun bir yanı burjuva sınıfı devletinin baskı, tehdit ve terörüne karşı emekçilerin fiili direncini örgütlemek, öteki yanı bu direnci temel siyasal hak ve özgürlüklerin savunulmasına ve elde edilmesine dayalı bir mücadele platformu halinde somutlamaktır.

Krizin iktisadi kapsamı ve derinliği üzerine onca söz edip de bu aynı olgunun siyasal açıdan ne anlama geldiği, hangi etki ve sonuçları doğuracağını gözden kaçırmak, devrimci olmak iddiasındaki bir parti için en büyük gaflet olur. Bizzat kapitalizmin metropollerinde, kapitalist genişleme dönemlerinde iyi kötü burjuva demokrasisi ile idare edebilen bu ülkelerde bile, polis devletine geçiş özellikle son 20 yılın en önemli olaylarından biridir. Bu toplumsal kriz dönemine bir hazırlık idi ve bundan böyle buna daha çok hız verilecektir. Türkiye gibi ülkelerde ise polis devleti, kurumsal ve yasal yapısıyla olduğu kadar gündelik uygulamaları ile de baskı ve terör rejimi, sürekli bir durumdur. 12 Eylül'ün sağladığı son derece uygun kurumsal ve yasal zeminin ardından Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı yürütülen kirli savaş burjuvaziye baskı ve terör rejimini her bakımdan daha da tahkim etmek olanağı sağladı.

Sonuç olarak Türkiye'nin burjuva sınıf devleti bugünlere ve yarınlara dünden hazır durumdadır. Ve gündemde kriz, bu krizin faturasını emekçilere ödetmek gibi temel önemde bir görev durduğuna göre, bu hazırlık kendini mücadelinin gelişme seyrine de bağlı olarak tüm sonuçlarıyla ortaya koyabilecektir. Özellikle son bir yılda AB makyajının tümüyle bir yana bırakılması, baskı ve terörün, işkence ve polis cinayetlerinin yeniden gündelik bir uygulama haline gelmesi bu açıdan rastlantı değildir. Unutmamak gerekir, son bir yıl aynı zamanda Türkiye

kapitalizminin iç kriz dinamiklerinin biriktiği ve bunun dünyadaki genel bir kriz ortamı ile de üstüste bineceğinin kesinleştiği bir evredir. AB ile ilişkiler çerçevesinde sözde demokratikleşme süreci şampiyonu AKP'nin hızla polis devletinin bayraktarı haline gelmesini bu çerçevede ele almak gerekir. Bu tür oyunların kaldırılamayacağı ciddi bir dönemin içine girmiş bulunuyoruz..

Devrimci bir parti, bir bütün olarak ilerici-devrimci hareket bu gerçeği görmeli ve siyasal açıdan tüm gereklerini hesaba katmalıdır. Bunun bir yönüne yukarıda işaret etmiş olduk: Bir yandan kitlelerin mücadelesine militan bir direniş çizgisinde yön vermek ve öte yandan temel hak ve özgürlüklere yönelik mücadeleyi devrimci bir çizgide geliştirmek. Fakat bunlar kadar önemli olan, dahası, bunların gereklerini yerine getirebilmenin de temel önemde bir koşulu olduğu için, bu anlamda belki bunlardan da önemli olan, burjuva legalitesine bağlanmış tehlikeli liberal hayalleri hızla bir yana bırakmak, krizin getireceği yeni zorlu koşullara dayanıklı devrimci bir örgütsel konuma sahip olabilmektir. Bu alandaki tutum girmiş bulunduğumuz dönemde her ciddi devrimci iddianın da sınanacağı bir denek taşı olacaktır.

Siyasal sorunun bir de dış boyutu, uluslararası siyaset boyutu var. Dünya kapitalizminin krizi sistemin merkez üssünde, dünya kapitalizminin ağırlık merkezi olan ABD'de patlak vermiştir. ABD yalnızca krizi en derinden yaşayan ülke olarak kalmamakta, aynı zamanda hegemonyası artık yaygın biçimde sorgulanan ve fiilen de çözülen bir ülke konumunda bulunmaktadır. Bu ikisi birarada onun saldırganlığına görülmemiş boyutlar ekleyecektir. Bu saldırganlığın esas alanı ise Türkiye'ye çevreleyen bölgeler ile İç Asya'dır. Ve Türkiye Amerikan emperyalizminin bu bölgedeki en önemli destek üssü ve Türk burjuvazisi onun en sadık hizmetkarıdır. Türk burjuvazisi, kriz ortamındaki bir Türkiye gerçeği koşullarında, hele de krizden çıkış umutlarının yeni IMF antlaşmalarına endekslendiği bir durumda, bu saldırganlık çizgisinde Amerikan emperyalizimin yedeği olmaktan, ona gerekli hizmeti sunmaktan hiçbir biçimde geri duramaz.

Bu gerçekten ise devrimci parti payına ikili bir sonuç çıkar. Bunun bir yanı, bu kapsamdaki anti-emperyalist ve enternasyonalist mücadele görevlerine gerekli önemi vermektir. Öteki yanı ise, işbirlikçi burjuvazinin Amerikan emperyalizimin hizmetinde girişeceği saldırganlığın ve katılacağı savaşların, Türkiye'nin iktisadi ve sosyal yaşamına yalnızca yeni faturalar olarak yansımakla kalmayacağı, içerdeki baskı ve terör rejimini de yeni bir düzeyde ağırlaştıracağıdır.

Birleştirici bir sosyal mücadele ekseni

Bugünün Türkiye'sinde devrimci siyasal mücadelenin en temel ihtiyacı tüm mücadele dinamiklerini sosyal bir eksende birleştirebilmektir. 12 Eylül'den bu yana, demek oluyor ki neredeyse 30 yıldır, olmayan budur. Oysa başka bakımlardan ciddi zaaflar taşıyan '60'lı ve '70'li yılların mücadelelerinin en büyük üstünlüğü bu idi. '89'da Bahar Eylemleri olarak patlak veren işçi hareketi bir süreliğine de olsa kendiliğinden bunun koşullarını oluşturdu. Fakat devrimci hareketi tümüyle hazırlıksız yakalayan bu büyük dalga kırıldığından bu yana bunun koşullarına yeniden ulaşılamadı.

Böyle bir eksenden yoksunluk örneğin Kürt hareketini ciddi açmazlar ve zaaflarla yüzyüze bırakmakla kalmamış, sorunun ve hareketin kendisi, yarattığı tüm sıkıntılara rağmen burjuvazi için toplumu nispeten kolayca yönetebilmenin ve sınıf eksenli bir sosyal mücadelenin gelişmesini engelleyebilmenin önemli bir olanağına da dönüşmüştür. Şimdilerde ise gündemde ilerici bir yönelime sahip, mezhepsel baskılara ve rejimin temelindeki mezhep

ayrımcılığına karşı laik-demokratik istemler ileri sürebilen bir Alevi hareketi var. Fakat merkezinde işçi sınıfının durduğu bir sosyal mücadele eksenin geliştirilemediği bir durumda, tüm iyi niyetine rağmen bu hareketin düzenin çarkları arasında bir biçimde eriteleceğinden de kuşku duyulmamaldır.

Böylece bugünkü kriz koşullarının tüm öteki mücadele dinamikleri için de birleştirici olabilecek bir sosyal mücadele ekseninin geliştirilmesinde bir fırsat olarak kullanılabilmesi sorununa geliyoruz. Bu olanak potansiyel olarak kesinlikle vardır, tüm sorun onu bir gerçekliğe dönüştürebilmektir. Bu ise bir bütün olarak ilerici-devrimci hareketin sergileyeceği ortak sorumluluğa, ortaya koyabileceği birleşik güç, yetenek ve inisiyatife bağlıdır.

Her dönem eylemliliğini herşeye rağmen bir biçimde sürdürmeyi başaran işçi sınıfı hareketi özellikle son iki yıldır belirgin bir yeni hareketlenme içindedir. Halen konumu ve eğilimi ne olursa olsun ilerici-devrimci akımların büyük bir bölümünün de asıl ilgi ve umut konusudur. Son iki yılın, ama özellikle de geride bırakmakta olduğumuz yılın 1 Mayıs süreci, işçi sınıfı hareketinin gücünü ve birleştirici yeteneğini ayrıca hissettirmiş, onu gösterilen ilgiyi ayrıca güçlendirmiştir.

Şimdi kriz koşullarındayız ve hareketliliğin, direniş ve protestoların ağırlık merkezi bir kez daha işçi sınıfıdır. Kendini adeta kendiliğinden dayatan devrimci sorumluluk, krizin sağlayacağı olanakları en iyi biçimde değerlendirerek dinamik bir işçi hareketinin gelişmesini kolaylaştırmak ve hızlandırmaktır. Bunu tüm öteki mücadele dinamiklerinin ortak ve birleştirici ekseni haline getirebilmektir. Bu, kendine devrimci ya da sosyalistim diyen hiçbir parti ya da akımın kaçınamayacağı bir nesnel güncel sorumluluktur. Ve bugün bunun dışında kriz koşullarını siyasal mücadele için etkili bir kaldıraç olarak kullanabilmenin bir olanağı da yoktur. Bugünün Türkiye'sinde somut gerçeğe gözlerini kapamayan herkes bunu az çok bir açıklıkla pekala görebilir.

Bu gerçek üzerinde az çok ortak bir görüş birliği sağlayabilmek belki de herşeye rağmen nispeten kolaydır. Daha zor olanı ise bunu devrimci bir bakış açısı ekseninde somutlayabilmektir. Aylardır kendini gösteren krize, onun ilk yıkıcı etkilerine ve sınıf cephesinden gelen ilk anlamlı tepkilere rağmen halen birleşik bir mücadele cephesi kurulamamasının gerisinde bu vardır. Bugünün Türkiye'sinde devrimci hareket güçsüz ve dağınıktır. Bu reformist harekete hak etmediği bir ağırlık kazandırmakta ve sonuçta kriz ortamında sosyal mücadeleyi devrimci bir perspektifle somutlamayı zora sokmaktadır.

Türkiye'nin reformistleri, hemen tümü hala da kendilerini devrimci ya da sosyalist olarak tanımlasalar da, mücadele süreçlerine tipik reformist bir mantıkla yaklaşmakta, bu çerçevede bölücü ve devrimci olanakları boşa çıkarıcı bir rol oynamaktadırlar. Bu kendini şimdi de krize karşı oluşturulmaya çalışılan birleşik platformlara yaklaşım üzerinden göstermektedir. Reformistlerin önemli bir bölümü kendilerini yerel seçimlere endekslemişlerdir ve sorunlara da bu merkezden bakmaktadırlar. Kriz de onlar için yerel seçim sürecinde kitlelere seslenmenin yeni bir olağı olmaktan öteye geçmiyor.

Oysa krizin gündeme getirdiği saldırı dalgasına karşı militan bir işçi ve emekçi barikatı oluşturmak öteki herşeyin tabi kılınacağı ana eksen olmalıdır. Dikkatler seçim sandığına değil sınıf ve kitle eylemine, bu çerçevede fabrikalara ve işletmelere, sokaklara ve alanlara odaklanmalıdır. Bu çerçevede gündeme gelecek her gerçek kitle eyleminin etki ve kazanımı, kitlelerin eğitimine, örgütlenmesine ve mücadele azmine katkısı, seçim sandığından elde edileceği umulan her türlü başarıdan çok daha üstün, anlamlı ve kalıcı olacaktır. Bunu anlayıp anlayamamak devrimcilik ile reformizm arasındaki derin farkı ortaya

koyar.

Kriz dönemi ve partinin görevleri

Partimiz için kriz bir durum değil fakat önümüzdeki yılları kapsayacak bütün bir dönemdir. Etki ve sonuçları yıllarca sürecek bir krizden sözederken bunu anlatmış oluyoruz. Bundan böyle artık öteki her şey kriz ortamında yaşanacak, krizin oluşturuduğu zemin üzerinde bir anlam taşıyacaktır. Örneğin güncel saldırıları göğüslemekten Yerel Seçimlere, bir bütün olarak Bahar Süreci'nden 1 Mayıs'a kadar önümüzdeki ayların gündemleri artık kriz süreci içinde, onun ortaya çıkardığı yeni sosyal-siyasal zeminde somut anlamlarını bulacaklardır.

Bu, kriz dönemine soluklu bir mücadele dönemi olarak bakmak, tüm hazırlıkları ve mücadele görevlerini de buna göre ele almak demektir. Bu hazırlıkların içe dönük yüzünde, devrimci bir partinin krizle belirlenen bir döneme en iyi uyumu sağlama sorununu vardır. Buna ilişkin sorunlar bütününü burada bir yana bırakıyoruz; bunlar partinin kendisini ilgilendirmektedir, parti içinde tartışılacak, değerlendirilecek ve uygulamalara konu olacaktır. Dışa dönük yüzünde ise, buraya kadar genel bir çerçeve içinde, ilerici-devrimci hareket de içinde toplumsal muhalefetin geneli gözetilerek ortaya konulan devrimci mücadele perspektifinin gerektirdiği çok yönlü bir çalışma ve mücadele süreci vardır. Bunun hakkını en iyi biçimde vermek herkesten önce bu perspektifle ortaya çıkan partinin kendi görevidir.

Kriz etki ve sonuçları bakımından kapsamlı ve karmaşık bir olgudur. Kriz ortamlarında sınıflar ve onları temsil iddiasındaaki siyasal güçler karşı karşıya gelir. Bu çerçevede parti krize karşı etkili ve sonuç alıcı bir mücadele sorununa ilerici-devrimci hareketin ve toplumsal muhalefetin bütünü üzerinden, bu bütünün ifade ettiği güç ve olanaklar üzerinden bakmak zorundadır. Bu bir öznel tercih sorunu değil fakat krize karşı etkili ve sonuç alıcı bir toplumsal-siyasal mücadelenin zorunlu nesnel koşuludur.

Fakat bu hiçbir biçimde kendinden ötesine edilgence mecbur ve mahkum olmak anlamına da gelmemektedir. Tam tersine, ortaya koymuş bulunduğumuz sorunlardan da anlaşılacağı gibi, büyük bir heterojenlik gösteren bu zeminde ciddi görüş ayrılıkları ve dolayısıyla da partiyi bekleyen ilkeli ve kararlı bir mücadele alanı bulunmaktadır. Devrimcilik ve reformizm olarak kendini gösterecek bu çatışmada devrimci çizgiye, tutum ve tercihlere güç kazandırmak için ciddi bir mücadele partinin görevidir. Sorun bu zeminde devrimci bir ayrışmayı gerçekleştirmek, ama bunu çok zorunlu olmadıkça bir kopmanın değil tüm öteki güçleri daha tutarlı bir hatta sürükleyebilmenin olanağı olarak değerlendirebilmektir.

Kriz ortamında partinin kendi bağımsız siyasal çalışması ise tümüyle farklı bir sorundur. Parti etkili bir sınıf ve kitle hareketinin geliştirilebilmesi için toplumsal muhalefetin bütünsel güç ve olanaklarına gerekli önemi verir. Ama bu, kendi bağımsız faaliyetini yürütmesinin ne engeli ne de alternatifidir. Partinin başarısı bu ikili görevler alanını ne ölçüde başarıyla birleştirip bağdaştırabileceğine de sıkı sıkıya bağlıdır. Bir yandan, kendi devrimci bakış açımız çerçevesinde genel devrimci çalışmamızı krizin ortaya çıkardığı yeni koşullara en iyi biçimde uyarlayacağız, gerekleri doğrultusunda etkin ve yaratıcı bir biçimde seferber olacağız. Öte yandan, krize karşı birleşik bir sınıf ve kitle hareketinin geliştirilmesi ve bunun devrimci bir çizgide gerçekleştirilmesi için en azami bir çaba, katkı, inisiyatif ve ilkeli mücadele yeteneği göstereceğiz.

Kriz çalışma alanlarımızda bir değişikliği değil fakat onlara yönelik daha yoğun ve etkin bir çalışmayı gerektirmektedir. Krize karşı etkili bir

toplumsal muhalefetin biricik ekseni işçi sınıfıdır ve biz de halen bu alanda konumlanmış durumdayız ve bu alan üzerinden çalışıyoruz. Bu çerçevede krize karşı temel kitle dinamiği ile bizim olağan çalışma alanımız kendiliğinden çakışıyor. Fakat kriz dönemi aynı zamanda kitle hareketinin genelleşme olanakları ortaya çıkarabildiği bir dönem de olduğuna göre, genelden seslenebilmek ve genelleşen eylem ve etkinliklerde en iyi biçimde yer almak da durumundayız. Ayrıca kriz yaygın işsizlik, işçilerin bir bölümünün kendi istemleri dışında üretim alanlarından kopartılarak yaşam alanlarına hapsedilmesi anlamına da geldiği için, bundan böyle fabrika ve işletme çalışmasını işçilerin yaşam alanlarındaki çalışma ile birleştirme sorununu daha çok önemsemek durumundayız.

Krize karşı etkili bir sosyal-siyasal muhalefeti örgütlemenin iki düzlemi var.

Bunlardan ilki ilerici-devrimci siyasal güçler ile başta sendikalar olmak üzere demokratik kitle örgütlerinin birleşik örgütsel platformudur. Bu konuda öncelikle yakın dönemin önemli bir deneyimi olan Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu deneyimi var önümüzde. Sözkonusu güçlerin birleşik bir tutumla hareket etmesi olanağı elde edilebilirse eğer, bunun alacağı örgütsel biçim konusunda bu deneyimden eleştirel bir tarzda yararlanılabilir. Öte yandan, bu düzeyde bir birleşik örgütlenmenin akibeti beklenmeden, bugünden olanaklı olan tüm yerellerde bu türden birleşik platformaların örgütlenmesine öncülük edilebilir, var olanların içinde yer alınabilir.

Örgütlenmenin öteki düzlemi ise bizzat sınıfın ve emekçilerin dolaysız örgütlenmesidir. Bu karşımıza kriz koşullarına yanıt verebilecek taban örgütlenmeleri sorununu çıkarıyor. Bu konuda burada, olanaklı olan her fabrika ve işletmede bu türden örgütlenmeleri, her biçimiyle komiteleşmeyi teşvik etmek ve gerçekleştirmek için en azami çaba harcamak gerekliliğine işaret etmekle yetinebiliriz ancak.

Devrimci siyasal çalışmanın yol, yöntem ve araçları sorununa girmiyoruz. Bunun, koşulları ve olanakları en iyi biçimde hesaba katmaya dayalı bir devrimci inisiyatif ve yaratıcılık alanı olduğuna işaret etmekle yetiniyoruz.

Aynı sınırlı yetinmeyi eylem çizgisi alanında gösterebiliriz. Görev krizin kitlelerde çok yönlü olarak beslediği ve besleyeceği hoşnutsuzluğu her yolla açığa çıkarmak, eyleme dökmeye çalışmak olmalıdır. Bunun alacağı biçimler hayatın içinde amaca en uygun biçimde bir bakıma kendiliğinden şekillenecektir. Nitekim daha şimdiden bu alanda önemli bir pratik deneyim kendini göstermektedir. Çeşitli biçimleriyle direnişler, fabrika havzalarındaki yürüyüşler, tekelci şirketlerin önündeki gösteriler, ve en önemlisi de fabrika işgalleri, tüm bunlar daha şimdiden bizzat işçi hareketinin kendi dinamizminden gelmektedir. Bunları başarılı kılmak, yaymak, birleştirmek, koordine etmek vb. devrimci siyasal çalışmanın öncelikli sorunları arasındadır. Bu kapsamda fabrika işgalleri özellikle önemlidir. Bu, bugünün koşullarında o dokunulmazlığı kutsanan kapitalist özel mülkiyet "dokunmak" anlamına gelir. Bu bakımdan büyük bir politik anlam taşırlar ve bilinç sıçramalarına hizmet ederler. Bununla bağlantılı olarak bankaları, borsayı ve tekelci şirket binalarını, tekelci kapitalist egemenliğin bu en önemli sembollerini, mekan olarak hedef alacak eylemler örgütleyebilmenin, kuşatmaktan işgal etmeye kadar protestoları buralara taşıyabilmenin büyük politik önemine de işaret edebiliriz.

Genel perspektiflerin ötesindeki çok şey pratik hayatın sorunudur; bu konulara ilişkin görüşleri ve deneyimleri en iyi pratik hayata daha yakın, dahası bizzat onun içindeki parti militanları ortaya koyabilirler. Parti bu konularda onların yaratıcı düşünsel katkılarına fazlasıyla ihtiyaç duymaktadır.

EKİM

Sınıfı parçalayan gerici cereyanlara karşı etkili bir mücadele

İşbirlikçi burjuvazi, ekonomik, politik, askeri ve diğer alanlarda örgütlü, ücretli emeğin sömürüsü ve yönetme alanında uzmanlaşmış bir sınıftır. Bu sınıfa ve onun gerici rejimine karşı sonuç alıcı bir mücadeleyi yükseltmek, işçi sınıfı ile emekçi müttefikleri için güncel ve acil ihtiyaçtır.

Ancak, her olaya örgütlü tepki veren, emekçileri peşine takmak için farklı araçlar kullanan, güncelin yanısıra orta vadeli çıkarlarını gözeten planlar yapan gerici ve acımasız bir sınıfla karşı karşıyayız. Bu koşullarda sınıf adına sonuç alıcı bir eylem örgütlemek ya da etkili bir söz söyleyebilmek bile örgütlü-militan bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Demek ki, işçi sınıfı için örgütlülük, ücretli kölelik düzenine karşı her mücadelenin ilk adımı olmak durumundadır.

İşçi sınıfının birliğini parçalamak gerici rejimin temel önceliklerindendir

Kapitalistler, proletaryanın sınıf bilincini geliştirmesini, bilimsel sosyalist dünya görüşü ile donanmasını engellemek için her yola başvurur. Kapitalistlerin sınıf çıkarlarını korumakla mükellef olan burjuva devletin zor aygıtı da, gerektiğinde namluları emekçilere çevirmek için daima "hazır-kıta" bekler.

Örgütlü proletaryanın gücünün bilincinde olan kapitalistler, örgütlülükten yoksun bırakıldığında bu sınıfın güçsüz, yönetilmeye elverişli olduğunu da bilirler. Bundan dolayı düzenin tüm kurumları, işçi sınıfının hem örgütlü bir güç haline gelmesini hem de kendi dünya görüşü olan bilimsel sosyalizmle donanmasını engellemeye çalışır. Ordu, polis, MİT, kontr-gerilla, üniversite, cami, kilise, parlamento, medya vb. pek çok düzen kurumu, işçi sınıfı ile bilimsel sosyalizmin birleşmesini engellemek için konumlarına uygun aktif roller üstlenirler. Zira, bu birleşme sağlanmadığı sürece, işçi sınıfının çeşitli alt kimlikler üzerinden parçalanması olanaklı olacaktır.

"Dönemin ruhu"na uygun yozlaştırıcı yapay bölünmeler

Sovyet Birliği kampının yıkılıp dağılmasının hemen ardından "tarihin sonu" safsatasını ilan eden kapitalist-emperyalist sistemin akıl hocaları, sınıflar arası çatışma döneminin sona erdiğini iddia ettiler. Buna göre çatışma artık esas olarak uygarlıklar arasında cereyan edecekti. Emperyalist güçlerin "açık işgal" vahşetine dönüş yaptığı dönemde işe koşulan burjuva ideologlar, tetikçi yazarlar, liberalleşmiş dönekler vb. bu safsatayı yutturmak için seferber olmuşlardı.

Emperyalist-siyonist saldırganların namlularını özel olarak Ortadoğu halklarına çevirdikleri '91'den sonra, çatışmanın din eksenli olduğu kanısını güçlendirecek icraatlara özellikle ağırlık verildi. "İslam'a karşı Hıristiyan-İbrani" koalisyonu kurulmuş izlenimi vermek için ince taktikler uyguladılar.

Gerici olduğu kadar vahşi olan bu icraatlarla etnik, dinsel, mezhepsel, bölgesel ayrımlar kışkırtılarak, ezilen halklar sahte bir ikileme hapsedilmek istendi. Bu sahte ikilem, emperyalist-siyonist işgalciler ile dinci gericiler arasında tercih yapmanın zorunlu olduğunu vaaz ediyordu. Savaş çetesinin şefi ABD başkanı Bush, 11 Eylül saldırılarından sonra *"ya bizden yanasınız ya teröristlerden"* tehdidini savurarak, halklar üzerindeki baskıyı tırmandırma işaretini vermişti.

Emperyalist savaş ve işgale eşlik eden bu zehirli propaganda, ezilen halkların anti-emperyalist bilincinde belli sapmalara yol açabildi. Ancak emperyalist-kapitalist sistemin döne döne insanlığın başına sardığı felaketlerin "uygarlıklar arası çatışmanın sonuçları" olarak yansıtılması, ezilen halkların emperyalist-siyonist güçlere duyduğu öfkenin kabarmasını önleyemedi. Bununla birlikte, Ortadoğu'da devrimci alternatifin verili

koşullarda zayıf olması, bu öfkenin farklı kanallarda, esas olarak da islamcı akımların mecrasında akmasına yol açtı.

Türk egemen sınıfları bu uğursuz projenin yedek kuvvetidir!

Emperyalist-siyonist projede Türk egemen sınıflarına ve onların devletine de özel roller biçildiği bilinmektedir. Güncel plandaki aktör bugün AKP şahsında temsil edilen dinci-gerici akım olurken, bu akımların güçlenmesinin zemini 12 Eylül askeri faşist cuntası ile düzlendi. "Yeşil kuşak" projesinin Türkiye halkası, Amerikancı generallerin düzlediği zeminde güçlenen dinci-gerici akımın Ankara'daki rejimin güçlü taraflarından biri haline getirilmesiyle örüldü.

Bu rolün temel figürü olan AKP'nin desteklenmesi dinci-gericiliğe geniş bir alan açtı. Emperyalist-siyonist güçlerin açık desteği ile iktidarın bileşeni haline getirilen dinci-gerici akım, bölgede ABD-İsrail ikilisi için aktif hizmet sunarken, "uygarlıklar buluşması" safsatasında da başrol üstlenmeye soyundu. Bu "buluşma" güya çatışan uygarlıklar arasında köprü kurarak barışa hizmet etmeyi amaçlıyor. Gerçekte ise, emperyalist saldırganlık ve savaş barbarlığını mazur gösterme çabasından başka bir şey değil.

Dinci-gerici akımın temsilcisi Amerikancı AKP hükümetinin iç politikası da dış politikasını tamamlar niteliktedir. Başa geçtiği günden beri vahşi neo-liberal politikalar uygulayan hükümet işçi ve emekçilerin daha da yoksullaşmasını yolaçtı. Sınırlı kazanımların gaspedildiği, sosyal güvenlik sisteminin yıkıma uğratıldığı bu dönemde dinci-gerici güçler, yoksulluğa mahkum ettikleri emekçilere sadaka dağıtarak saldırının ideolojik ayağını da ördüler. Sadakayı kabul eden emekçinin ise, hem hak arama bilinci yozlaştırıldı hem kendisini sefilleştiren kapitalizmin temel güçlerinden biri olan dinci-gericiliğin peşinden sürüklenecek duruma düşürüldü.

Rejimin bekçisi Amerikancı ordu ve yedek kuvvetleri ise, Kürt sorunu üzerinden ırkçılık histerisini yayarak, dinci-gericiliğin cemaatlaşmaya ittiği emekçilerin bilincini bir de ırkçı-şovenizmle zehirledi. Kendi aralarında iktidar ve rant uğruna çatışan bu gerici güçler, işçi sınıfı ve emekçilerin azımsanmayacak bir kesiminin bilincini bulandırmayı başarabildiler.

Son yıllara damgasını vuran bu atmosfer, bir tarafta dinci-gericiliğin, öte tarafta ırkçı-şovenizmin toplum içinde yaygınlaşmasını sağladı. Farklı etnik, dinsel, mezhepsel, bölgesel alt kimliklere mensup emekçilerden oluşan Türkiye işçi sınıfı, bu yapay bölünmelerin etkisi altına girmekten kurtulamadı. Asalak kapitalistler ile onları temsil eden siyasi oluşumlar, işçi sınıfının birliğini parçalamak için rezilce manevralara başvurarak sorunu derinleştirdiler.

Bu süreçte her iki tarafın güdümündeki medya ve yazar-çizer takımı da etkin bir rol oynadı. Dönemin ruhuna tam uyum sağlayan her iki tarafın görevli kalemşörleri, dinci-laik çatışmasını öne çıkartarak, her olayın sınıfsal arka planı olduğu gerçeğinin üstünü örterek, işçi sınıfı ile emekçilerin bilincini bulandırmak konusunda üzerlerine düşeni yerine getirdiler.

Sınıf hareketinin zayıf olduğu bu dönemde, işçi sınıfı saflarına sokulan nifak tohumları, güvensizlik, şüphecilik vb. eğilimleri daha da güçlendirdi.

Güvensizlik tohumlarının uğursuz sonuçları

Kısa sürede dönemin havasına giren kapitalistler, işçilerin sınıf aidiyetini sakatlamak için taktiklerini çeşitlendirdiler. İşe alımlarda din, mezhep, bölge farklılıklarını gözetmek; Kürt ya da Alevi kökenlileri değil, dinci-gericiliğin ve ırkçı-şovenizmin etkili olduğu kentlerden olanları tercih etmek; Cuma günleri camilere servis kaldırmak; dinci-ırkçı propagandayı farklı araçlarla işçiler arasında yaymak; kendine bağlı "hemşeri grubu" oluşturup işçilerin olası bir örgütlenme/hak arama eylemine girişmesinin zeminin parçalamak; "muhacir" diye tabir edilen Balkan göçmeni işçileri yerine göre "yerli" işçilere karşı kullanmak, vb. icraatlar yaygınlaştı. Dini değil dünyevi işlerle, yani işçilerin ürettiği artı-değeri yağmalamakla uğraşan kapitalistler, "din kardeşliği"nden daha çok söz eder oldular.

Ücretli kölelik zincirlerini daha da kalınlaştıran asalak patronların bu manevraları,

işçilerin azımsanmayacak bir kesimi üzerinde etkili oluyor. Bu etkileri işçilerin şu türden söylemleri üzerinden hissetmek mümkün: Bu işçi oruç tutmuyor… Bu işçi bölücü… Bu işçi "muhacir"… Bu işçi milliyetçi… Bu işçi tarikatçı… Bu işçi Alevi… Bu işçi Kürt… Bu işçi filan kentten…

Bu listeyi daha da uzatmak mümkündür. Alt kimliklere ait ya da kişisel özellikler, sınıf kimliğinin gelişimini sakatlayan ayrım noktaları işlevi görebilmektedir. Bilinçte oluşan çarpıklık, "bu işçilere güvenilmez, bunlarla bir şey yapılamaz" ifadelerinde özetlenen çıkarsamalara yol açmaktadır. Ufku bu sahte ayrımları aşamayan sınıfın belli kesimleri, haliyle işçi sınıfına yakışır bir mücadelenin uzağında kalmaktadır.

Gerici cereyanların işçi sınıfı saflarında etkili olmasında dönemin etkisi

Hem bölgede hem ülkede estirilen gerici atmosferin yanısıra, yapay ayrımların sınıf saflarında yankı bulmasını kolaylaştıran başka önemli etmenler de mevcuttur.

İşçi sınıfının verili koşullardaki biricik kitlesel örgütleri olan sendikalara egemen olan anlayışlar, sermaye ile işbirliği yaparak sınıfın bu etkili mücadele araçlarını önemli ölçüde güçten düşürmüştür. Bu anlayışların gerici kutuplaşmalarda taraf olmaları ise, sorunun daha da vahim bir hal almasına yol açmaktadır. Bir kısım sendikayı dışta tutarsak, diğerlerinin dinci gericilik ya da ırkçı-şoven kutuplaşmada taraf olmaları, sınıfın sendikalı kesimi üzerinde de olumsuz etkiler yaratmıştır.

Sınıfın örgütsüz kesimi ise gerici cereyanlar karşısında daha da savunmasız haldedir. Zira ezici çoğunluğu oluşturan örgütsüz işçiler, mücadele deneyiminden yoksun oldukları ölçüde, sınıf bilincinin gelişimi açısından da birikimleri sınırlı kalmaktadır. Mücadele deneyiminden yoksunluk, mücadele alanında sınanmış öncü bir kuşağın henüz şekillenmediği anlamına gelmektedir. Bu durumda işçi sınıfı, bilincini yozlaştıran ve onu sınıf kimliğine yabancılaştıran gerici saldırıya karşı etkili bir mücadele yürütme olanağından yoksun kalmaktadır.

Sınıf hareketinde belli kıpırdanmalar olmakla birlikte zayıflığın henüz aşılamadığı bir dönemde yaygınlaşan bu saldırıların etkili olması kaçınılmazdı. Bu koşullar, küresel çaptaki saldırının yerel ayaklarını ören gerici burjuva güçlerin işini kolaylaştırmıştır. Ancak sermayenin bu başarısı geçicidir. Kapitalist rejim, ideolojik saldırısını sürdürürken, sınıf çatışmalarını körükleyen adımlar atmaktan da geri durmamıştır. Bu nedenle, işçi sınıfı saflarındaki yanılsamanın dönemsel olması kaçınılmazdır. Nitekim, dönemin boğucu atmosferine rağmen 2007'nin başından beri sınıf hareketinde bir hareketlilik gözlenmektedir.

Gerici saldırının emekçileri kuşattığı dönemde, sosyalist propaganda araçlarının ancak sınıfın sınırlı bir kesimine ulaşabilmesi de, sermayenin işini kolaylaştıran bir diğer etmendir. Sosyalizmi özümsemiş işçi sayısının sınırlı oluşu, devrimcilik iddiasını sürdüren politik güçlerin sınıf eksenli çalışma yürütüme ufkundan yoksunluğu ile birleşince, bu alandaki zaaf daha bir belirginleşmektedir. Bugün komünistlerin özverili çalışmaları dışında, sınıf eksenli sistemli bir faaliyetten söz etmek güçtür. Bu olgu, sınıfın ilerici öncü kesimlerinin ya da bu potansiyeli taşıyanların ideolojik donanımını da önemli ölçüde sınırlamaktadır.

Nesnel koşulları kanıksamak değil değiştirmek iradesi

Geleceği kazanmanın işçi sınıfıyla organik birleşmeye bağlı olduğunu ortaya koyan partimiz, güçlerini esas olarak sınıf çalışmasında mevzilendirmektedir. Bu ise, partili güçlerin işçi sınıfıyla günübirlik bir etkileşim içinde olması anlamına gelmektedir.

Kuşkusuz bu etkileşim karşılıklıdır. Biz ajitasyon-propaganda, örgütlenme ve eylemle sınıfı etkileme amacıyla devrimci siyasal faaliyet yürütürken, tersinden sınıftan aldığımız olumlu-olumsuz tepkilerden de etkilenmekteyiz. Çalışmamızın sınıf saflarında karşılık bulması coşkumuzu arttırırken, ilgisizlik ya da kimi zaman karşılaştığımız olumsuz tepkiler can sıkıcı olabilmektedir.

Elbette bu kadarı doğaldır. Ancak kimi zaman bir çalışmada sonuç almakta yaşanan zorlanmalar, verili durumun kanıksanmasına neden olabilmektedir. Bunun sonucu ise, işçiler arasındaki alt gruplaşmalardan birinde yer almak, başka bir ifadeyle sınırlı sayıda işçi ile

diyalog kurma kolaycılığına yol açabilmektedir.

Oysa devrimci sınıf çalışmasının etkisi işçilerin anlık tepkileri üzerinden ölçülemez. Faaliyet elbette sınıfı dolaysız şekilde etkilemeyi amaç edinir. Bununla birlikte, her devrimci faaliyetin aynı zamanda geleceğe hazırlık olduğu unutulmamalıdır.

Sınıf devrimciliği nesnel koşulları kanıksama değil, tersine, değiştirme iddiasıdır. "Parti, sınıf, devrim, sosyalizm" şiarı kapitalizme karşı bir meydan okuma olduğu kadar bir değiştirme iddiasıdır aynı zamanda. Kadro ve militanlar bu iddiaya uygun davrandıkları ölçüde zorlukların üstesinden gelmeyi başarabileceklerdir.

Propaganda araçlarımızı etkin bir biçimde kullanmalıyız

Pek çok temel belgenin yanısıra Parti II. Kongresi de, sınıf çalışmasında sıçrama yapmanın, buna dayanarak partinin maddi-toplumsal zemini olan işçi sınıfı ile organik bütünleşmeyi başarmanın aciliyeti üzerinde önemle durmuştur. Tarihi önemdeki bu süreç asgari bir düzeyde başarıyla tamamlanana kadar bu sorun güncelliğini koruyacaktır.

Güçlerini, olanaklarını, araçlarını sınıf çalışmasında seferber eden biz komünistler, düzenin işçi sınıfı ve emekçiler üzerinde estirdiği gerici cereyana karşı da etkili bir ideolojik mücadele yürütmek durumundayız. Merkezi yayınlarımız ile materyallerimizin yansıra yerel araçlarımızı da bu konuda daha etkili kullanabiliriz, kullanmalıyız.

Tüm çalışma alanlarında sınıfın gerici burjuva ideolojilerinin etkisi altında olduğunu gözlemliyor, bu etkinin birliği parçalayıcı, özgüveni kırıcı sonuçlarıyla boğuşuyoruz. Sorunun pek çok nedeni olmakla birlikte, alt kimlik (etnik, dinsel, mezhepsel, bölgesel, cinsel) eksenli parçalanmanın sınıf kimliğinin oluşumunu geciktirmesi sorunuyla karşı karşıyayız.

İşçilerin etnik, dinsel, mezhepsel aidiyetlerinin elbette bir önemi var. Bu nesnel gerçeğin üstünden atlanamayacağı gibi, bu aidiyetlerden dolayı baskıya maruz kalanların duyarlılığı da göz ardı edilememeli, ancak bu tür baskılara karşı mücadelenin sermaye düzenine karşı mücadele ile birleştirilmesinin her iki mücadeleyi güçlendireceği unutulmamalıdır. Aksi yöndeki anlayışlar sınıfın birliğini zedeleyecek, dolayısıyla sermayeye karşı mücadeleyi zayıflatacaktır.

Bu sorunun köklü çözüme ulaşması, ancak sınıf çatışmalarının keskinleşeceği, sınıf hareketinin gelişme sürecine gireceği bir evrede mümkün olacaktır. Fakat, nesnel koşullardan kaynaklı bu durum, komünistlerin sınıfın birliğini sağlama hedefiyle bugün yürüttükleri mücadelenin önemini hiçbir şekilde azaltmaz.

Kapitalizmin küresel krizinin ülkeyi sarsmaya başladığı şu dönemde, sermaye iktidarının sınıfın birliğini yapay gerekçelerle parçalamaya daha da önem vermesi beklenmelidir. Zira krizin faturasını ödemeyi kabul etmeleri için işçi ve emekçilerin gerici düşüncelerle uyuşturulması gerekiyor.

Öte yandan, kriz ortamında saldırıların daha da pervasızlaşacağı göz önüne alındığında, sınıfın birliğini mücadele içinde sağlama olanaklarının da artacağı açıktır. Sınıfın birliğe her zamankinden daha çok ihtiyaç duyacağı şu günlerde, krizin faturasını kapitalistlere ödetmenin mümkün olması, bu birliğin asgari düzeyde başarılmasına bağlı olacaktır. Bu arada kriz vesilesiyle enternasyonal dayanışmaya yapacağımız vurguyu da öne çıkartmalıyız. "Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!" şiarının güncel önemi artarken, birleşik saldırı yürüten kapitalist-emperyalist düzenin efendilerine karşı işçilerin birliği özel tarzda öne çıkarılmalıdır.

İşçi sınıfının saflarına nifak tohumları eken dinci-gericiliğe ve ırkçı-şovenizme karşı etkili bir mücadele, bu gerici akımların sermaye ile olan organik birliğini teşhir etmeyi; kapitalist patronların tek bir dininin/milliyetinin olduğunu, bunun ise emekçilerin sırtından kasalarını doldurmaktan başka bir anlam taşımadığını; kaderciliğin işçi sınıfının kölelik zincirlerini daha da kalınlaştırmaya yaradığını; ezilen Kürt halkının özgürlük mücadelesiyle dayanışma içinde olmanın, sömürü ve köleliğe karşı mücadelenin ayrılmaz bir parçası olması gerektiğini döne döne sınıfa anlatmayı gerektirir.

Yerel araçlarımızın yaratıcı bir şekilde işleyebileceği bu başlıkların işçilere vereceği özlü mesaj; yapay ayrımları aşıp, kapitalizme karşı birleşik mücadele etmeyi başaramayan bir sınıfın kölelik zincirlerinden kurtulamayacağı olacaktır.

Sınıf çalışmamızda yoğunlaşma ve derinleşme sorunu

Partimizin kuruluşunun 10. yılındayız... 10. yıl partimiz açısından yalnızca bir yıldönümünü değil, aynı zamanda birçok bakımdan yeni bir süreci de ifade etmektedir. Partimiz, siyasal ve örgütsel alanlarda yeni bir düzeyin kazanılması çabasının yön verdiği bu sürece adım adım hazırlanmakta, devrimci sınıf çalışmasına bu temelde yüklenmektedir. Dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler sınıf eksenli böyle bir devrimci hazırlığı ayrıca zorunlu ve acil hale getirmektedir.

Bugünden devrimci bir gelişme dönemine yanıt verecek çok yönlü bir hazırlık büyük bir önem taşımaktadır. Böyle bir hazırlık içinde olunmadan, bunun gereklerine uygun bir çaba ortaya konulmadan, sınıf hareketini devrimci bir temelde geliştirmeyi kolaylaştıracak bir faaliyet düzeyi kazanılmadan, yeni sürece yanıt vermek mümkün değildir. Başarının temel ölçütü, devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesi doğrultusunda katedilen mesafe olacaktır. Bizim için devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesi sorunu, temelde partinin sınıf ile devrimci temeller üzerinde birleşebilmesi sorunudur.

Sınıf çalışmamızda yeni bir düzey yakalanmalıdır!

Komünist hareket mücadele sahnesine çıktığı ilk andan itibaren tüm dikkat, çaba ve enerjisini devrimci bir sınıf hareketini geliştirme sorununa çevirdi. Halkçılığın çok yönlü eleştirisi temelinde sınıfa yönelen komünistler, emek-sermaye temel çelişkisinin belirlediği ve modern sınıf ilişkilerinin hakim olduğu bir toplumda, küçük-burjuva devrimciliğinin bir geleceğinin olmadığı gerçeğinin altını önemle çizdiler. Sınıf dışı devrimcilik anlayışına yönelik eleştirilerdeki bu netlik, işçi sınıfına politik-pratik yönden kararlı bir yönelim demekti. Komünist hareketin tüm süreçlerini bu temel pespektif şekillendirdi. Uzun yılları bulan bu yönelim sınıf çalışmamızda bugün anlamlı bir deneyim ve birikim yaratmış bulunuyor. Ancak bu birikim ve deneyime rağmen partimiz, temel hedeflerini gerçekleştirebilmek bakımından henüz sınıf hareketi içinde etkili ve güçlü bir konum kazanabilmiş, bunun ifadesi mevziler tutabilmiş değildir.

Partimiz sınıfa yönelik etkin bir faaliyet yürütüyor. Sınıfa genel bir yönelimin ötesine geçen somut, hedefli ve planlı bir çizgide gelişen bir faaliyet bu. Ancak hala da yeterince derinleştirilip kökleşebilmiş değil. Şimdi sınıf çalışmamızı yeni bir düzeye doğru ilerletmenin güncel sorunları ile karşı karşıya bulunuyoruz.

Sınıf çalışmasının bugünkü sınırlarını aşabilmek gibi temel önemde bir acil sorunla karşı karşıyayız. Sınıf çalışmamızın geldiği yer, yeni bir aşamaya sıçramanın imkan ve zeminlerini de olgunlaştırmış durumda. Ancak böyle bir sıçramanın kendiliğinden yaşanamayacağı açık. Böyle bir sıçramayı başarmanın yolu, geçmiş birikim ve deneyimlerin yeniden ele alınmasını, yeni bir çalışmanın önünü açacak güçlü dayanaklara dönüştürülmesini gerektiriyor. Bugün sınıf çalışmamız tam da bu sınırları zorluyor. Bu sınırları aşabilmenin yol, yöntem, biçim ve araçlarını yaratmaya çalışıyor. Sistemli ve yoğunlaşmış bir sınıf çalışması ile kalıcı mevziler yaratmayı hedefliyor.

Sektörlerde mevzilenmek, fabrikalarda kökleşmek!

Parti'nin bugünkü sınıf çalışmasının temel şiarı "Sektörlerde mevzilenmek, fabrikalarda kökleşmek!" olmalıdır. Sektörlerde mevzi tutmadan ve fabrikalarda kökleşmeden sınıfla devrimci temellerde birleşebilmek mümkün

değil. Bunu başarabilmenin yolu "hedefi daraltmak, fakat çalışmayı alabildiğine yoğunlaştırmak"tan geçiyor.

Kuşkusuz yıllardır temel sektörlere ve stratejik fabrikalara yönelik olarak planlı ve hedefli bir çalışma yürütüyoruz. Ancak hedeflediğimiz düzeyi yakalayabildiğimizi söyleyebilecek bir durumda değiliz. Demek ki henüz sektörlerde mevzilenen ve fabrikalarda derinleşen bir çalışma tarzından ve düzeyinden uzağız.

Böyle bir tarzı ve düzeyi yaratabilmenin yolu nereden geçmektedir? Sınıf çalışmamız genel bir yönelim olmaktan çıkarak fabrikalara dayalı ve içerden kökleşen bir zemine nasıl oturabilir? Fabrikaları içerden ve dışardan kuşatmanın yol, yöntem, biçim ve araçları neler olmalıdır? Bu soruların yanıtları bizim için yeterince açıktır. Öyleyse hedeflediğimiz sonuçları elde etmede neden yetersiz kalıyoruz? Belli ki sınıf çalışmamız henüz tekdüzeliğin sınırlarını ve darlıklarını aşabilmiş değil. Bunu aşmanın yolu, mevcut sınıf çalışmamızın deneyimlerini ele alıp değerlendirmeyi, buradan ilerletici ve önaçıcı sonuçlar çıkarmayı gerektiriyor. Yetersizlikler ve zayıflık alanları tespit edilmeden, çalışmanın hedefleri yeniden somutlanmadan, daraltılmış hedeflere yönelik yoğunlaştırılmış ve çok yönlü sistematik bir yüklenme içine girilmeden yol yürümek, kalıcı ve somut sonuçlar elde etmek mümkün olmayacaktır.

Sınıf çalışmamız sektörel alanda ve fabrikalar temeli üzerinden gelişip serpilebilmelidir. Bu ise somut planlamaları ve hedef daraltmalarını zorunlu kılmaktadır. Belirlenmiş alanlara yönelik zengin biçim, araç ve yöntemlerle sistemli bir gündelik müdahale gerçekleştirilmelidir. Saptanan sektör ve fabrikalara tam bir hakimiyet sağlanabilmelidir.

Bu perspektifin kararlı olarak uygulandığı her durumda somut sonuçlar elde etmenin mümkün olduğunu sınırlı deneyimlerimiz bize göstermektedir. Komünist Tersane İşçileri'nin çalışması buna bir örnektir. Belirlenen hedeflere sistemli ve planlı bir şekilde yüklenme, zengin araç, biçim, yöntemler ve sürekli bir müdahale ile hedeflerini kazanmak konusunda ısrarlı bir çaba bunu sağlamaktadır.

Buna metal sektörünü yönelik çalışmamız üzerinden de bakabiliriz. Öncesi bir yana, son metal TİS'leri üzerinden yapılan sektörel müdahale bile bunu gösteriyor. Bu sektörde giderek bizi daha güçlü hissettiriyor, bu alana müdahalede daha etkili bir taraf olma doğrultusunda bir mesafe katediyoruz. Bu çalışmanın tüm alanlarımızda somutlanması, hedeflerin yeniden gözden geçirilerek netleştirilmesi, kullanacak araç, biçim ve yöntemlerin etkin ve işlevsel kullanımı ve sonuç elde etmenin konusundaki ısrarlı pratiğimizin başarısına işaret ediyor.

Bu sadece hedeflerin ve araçların saptanması ile sınırlı bir çaba ile başarılamaz kuşkusuz. Aynı zamanda amaca uygun hedeflerin saptanması ve tanımlanan araçların etkili bir tarzda kullanılması ve sonuç almak yönünde yoğunlaşmış bir çalışmasının örgütlenmesi ile olanaklıdır. İşte önümüzdeki dönemde sınıf çalışmamızın zeminleri üzerinden hedeflerimize doğru başarılı bir biçimde ilerleyebilmenin yolu buradan geçmektedir. Bu açıdan ileriye doğru atılacak her adım devrimci sınıf hareketi yaratma hedefinin başarısını güvence altına alacaktır.

Sınıf çalışmamız yeni bir düzeye doğru ilerliyor!

Yukarıda işaret ettiğimiz yetersizlik ve sorunlara rağmen sınıf çalışmamız stratejik alanlara ve fabrikalara dayalı bir zemin yaratmak doğrultusunda adım adım ilerlemekte, belli bir tempo ve düzey kazanmış bulunmaktadır. Yeni müdahalelerle daha da güçlenmektedir. Fakat yine de bu çaba güncel sonuçları bakımından oldukça yetersizdir. Ancak müdahalelerimizin, bu çabanın güncel planda açığa çıkaracağı sonuçlarının çok ötesinde bir anlamı bulunmaktadır. Temel olan belirlenen alanlara doğru kesin bir yönelimin içine girilebilmesidir. Bu zemine ayaklarını sağlam bir biçimde basabilen güç, imkan ve dayanakların yaratılabilmesidir. Öncelikli ve temel olan, stratejik hedeflerin kazanılmasını sağlayacak çabada derinleşebilmektir. Parti bu doğrultuda çeşitli mevziler yaratarak ilerlemektedir. Partinin bu cepheden çalışmasının etkisi ve gücü giderek her geçen

(Devamı s.31'de)

Örgütlenme alanındaki yetersizliklerimiz üzerine

Bugün örgütlenme planında yaşadığımız zayıflık, neredeyse tüm çalışma alanlarımızda, siyasal-örgütsel faaliyetimize ilişkin değerlendirmelerde ortaklaşılan bir nokta durumunda. Bu zayıflık genelde iki boyutta yaşanıyor. Birincisi, partinin siyasal pratiğinin taşıyıcısı güçlerin çok yönlü gelişiminde, bu anlamda kadrolaşmadaki yetersizliktir. İkinci boyutu ise kitleler içinde örgütlenmek, bu anlamda çevre-çeper ağını güçlendirip yaymak, sağlamlaştırıp büyütmek alanında karşımıza çıkıyor.

Bu sorunumuzu dönemin nesnel tablosu içinde anlamak, anlamlandırmakta fazla bir zorluk yaşamıyoruz. Öyle ki, çoğu kez, kitle mücadelesinin zayıflığı, toplumsal-siyasal atmosferin genel durumu, sınıf ve emekçi kitlelerin kıstırıldıkları cendere, bilinç düzeyleri vb. nesnel veriler, öznele dair değerlendirmeleri önceleyebiliyor. Dahası kimi zaman, faaliyet kapasitesi ve ortaya konulan çaba üzerinden "asgari bir yeterlilik" tespiti ile sonuçlanıyor. Bu tarz bir değerlendirme ise, var olanla yetinmeyi, hiçbir yenilenme-gelişme yaşamadan yola devam etmeyi getiriyor.

Geçmişte genelde bir faaliyetin değerlendirmesi, haberi, yorumu yapılırken, sıkça zayıflıklara işaret edilerek yüklenme alanları belirlenirdi. Yıllardır bunun yerini yeterlilikleri vurgulama yaklaşımı, bu anlamda bir memnuniyet sergileme tutumu almış bulunuyor. Arada istisnaları olsa da, çalışmaya ilişkin değerlendirmelerde, sergilenen faaliyet kapasitesi öne çıkarılarak yapılan işlerin belli bir yeterlilik taşıdığına işaret ediliyor. Bir yönüyle bu, özgüveni vurgulamanın bir yolu, çalışma kapasitesinden kaynaklanan güvenin bir ifadesi sayılabilir. Hatta genel bir propaganda öğesi olarak da kabul edilebilir. (Böyle bir yanı olduğu içindir ki, küçük-burjuva akımların çoğunda çalışmadaki başarı vurgusunu ifrata vardırmak, geleneksel bir davranış çizgisidir.)

Fakat bu etkin faaliyet kapasitesi bizi sorun yaşadığımız alanda ilerletmediği içindir ki, "iyi politika yapıyoruz, güçlü bir çalışma yürütüyoruz" diye başlayan cümlelerin sonu "fakat örgütlenmeyi başaramıyoruz", ya da daha sık olarak "örgütlenme ayağını eksik bırakıyoruz" şeklinde noktalanıyor. Oysa başarılı bir politikanın, güçlü bir faaliyetin, etkili bir faaliyet kapasitesinin en temel ölçütü (sayıları her şeyin başı ve sonu olarak görmüyorsak eğer), her şeyden önce ve özellikle örgütlenme alanında alınan mesafedir.

Bunu örgütlenmenin iki boyutu açısından da söylemek mümkün. Örneğin, yürüttüğümüz ajitasyon-propaganda çalışmamız, taktik veya yöntemsel hatalarımız nedeniyle sonuçlar yaratamasa da, parti bünyesinin özdeneyime dayalı eğitimine, olgunlaşmasına katkı sağlıyorsa, bu çerçevede çok yönlü kadrosal gelişime yarıyorsa, orada yine de bir başarı var demektir. Yığınların eğitiminde olduğu gibi, partinin kendi bünyesinin eğitiminde de özdeneyim öğelerine dönüştürülebildiğinde, yapılan yanlışlar, eksiklik ve zaaflar temel bir sorun değildir.

Örgütlenmek, doğrusuyla eksiğiyle böylesi bir siyasal örgütsel pratiğe yaslanarak kitleleri ve elbette tek tek bireyleri devrimci bir konuma çekmektir. Nitekim tüm siyasal sınıf çalışmamızın temelinde işçi kitlelerini düzen dışı devrimci bir konuma, işçi sınıfını kendi ideolojik çizgisine, kendi çıkarlarına sahip çıkan bir tutuma kazanma hedefi yatıyor. Belirli hedeflere yönelik planlı, sistemli ve sürekli bir ajitasyon ve propaganda, bu hedefe ulaşmanın yalnızca bir ayağını oluşturuyor. İşte böyle bir faaliyet planlı, sistemli ve sürekli bir şekilde

örgütlülük üretmiyor ya da örgütsel gelişmeye hizmet etmiyorsa, orada ciddi bir sorun var demektir. Böyle bir durumda her türlü yeterlilik iddiası ve başarı vurgusu dayanaksız kalmaya mahkumdur. Zira böyle bir zaafın yaşandığı yerde yapılan işler yalnızca günü kurtarmaya yarar. Günü kurtarmak ise özünde bir tür kendiliğindenci sürükleniş ve idareciliktir.

Başlangıçta örgütsel yetersizliklerden kaynaklanan böyle bir pratiğin zayıflıkları anlaşılırdır. Ancak, buradaki çelişki kavranamaz ve bir iç çatışmaya dönüştürülmezse, dahası giderek bir memnuniyet hali oluşursa, günü kurtarmak giderek asli hedef halini alır. Böyle bir politik faaliyet tarzı doğal olarak örgütlenmek alanında da ciddi zayıflık ve zaafları beraberinde getirir. Geleceği kazanmak iradesi, bu bağlamda devrimci iktidar perspektifi yitirilir. Görüntü özden daha önemli görülmeye başlar. Örneğin çoğu iş-faaliyet, devrimci mücadelenin ihtiyaçları gerektirdiği için değil, içte ya da dıştaki bazı gözlere göstermek için yapılır hale gelir. Haliyle devrimci mücadelenin en temel ihtiyacı olan örgütlenmek de bundan payına düşeni fazlasıyla alır.

Zira, genel siyasal faaliyetin, ajitasyon-propaganda boyutundan farklı olarak örgütlenme ayağı, zorlu nicel birikimlerin yaratılmasını, bunlara dayalı sancılı nitel sıçramaları gerektirir. Bir başka deyişle, çok daha büyük bir ısrarı, çok daha yoğun, sistemli, planlı ve kesintisiz bir müdahale tarzını ve kolektif bir işleyişi gerektirir. Böylesi bir tarz ve işleyiş de ancak, her adımda örgütlenmeye bağlanan sistemli, hedefli, kesintisiz bir ajitasyon-propaganda faaliyeti zemininde hayat bulabilir.

Böyle bütünsel bir siyasal sınıf çalışmasını örmek ise bir iktidar perspektifi sorunudur. Devrimci iktidar perspektifi, görüntüyü kurtarma değil geleceği kazanma iddia ve iradesiyle hareket etmeyi sağlar. Böyle bir bakışla hareket edildiğinde, mevcutla yetinen, kendi sınırlarını zorlamayan pratiğin yerini, tuttuğunu koparan bir devrimci çaba alacaktır. "Örgütlenemiyoruz", "örgütlenme ayağını eksik bırakıyoruz" demek, gerçekte devrimci iktidar perspektifine dayalı bir politik çalışma yürütemiyoruz demektir.

Devrimci iktidar perspektifinin zayıflığı, buna dayalı olarak geleceği kazanma iddiasının güçsüz kalması, örgütlenmenin birbiriyle doğrudan ilişkili her iki boyutunda da sonuçlarını üretecektir.

Bunun önce bir partinin iç örgütlülüğündeki yansımalarının ne olacağına bakalım. Günü kurtarma kaygısı, tüm yoğun koşturmacaya rağmen verili koşulları aşmayı hedefleyen bir pratiğin önüne geçer. Ajitasyon-propaganda çalışmalarının katlanarak arttığı zamanlarda bile, bir iç istikrar sağlanamaz. Parti çeperini örgütlü bir kuvvete dönüştürme çabasının süreklilik taşımaması bu sorunun en hayati yanıdır. Organ, birim, kolektif, çalışma ya da eğitim grubu vb. toplantılarda sürekli aksamalar yaşanır. Bu durumda genellikle, "ancak bu kadar yapılabilir", "elimizden bu kadarı geliyor" gibi sınırları vardır kişilerin ya da birimlerin. Tutuculuk sergilenerek, yöntemlerde, olanaklarda, araçlarda vb.'nde mevcut olanla yetinilir. Bu yetinmecilik genel bir gevşekliğin de kaynağı olur. "Olanakları arttıralım, yeni yol-yöntemler geliştirelim" gibi sözler havada kalır. Günlük olarak sergilenmek zorunda olan, kimi zaman yoğunlaşan pratik koşturmaca, her türlü eleştiriyi etkisizleştirmenin gerekçesi haline gelir, vb…

Böyle bir tarz kendine göre bir örgütsel şekillenme de yaratır. Çevrecilik, bu tarzın taşıyıcısı olan örgütsel yapının en belirgin karakteridir. Küçük-burjuva kimliğin kendine verimli bir yaşam alanı bulduğu çevrelerde, ahbap çavuş ilişkilerine, sosyal bağlara, "sorumlu" diye tabir edilen şeflerin kişisel keyfiyetine dayalı bir işleyişe oluşur. Şeflerin emrinde doğal olarak memurlar vardır. Bu tür yapılarda yoldaşlık ilişkileri ve örgütsel hukuktan önce, arkadaşlıklar, yakınlıklar, özel ilişkiler gelir. İnsanların karşılıklı tutumunu bu özel bağlar belirler. Devrimci iktidar perspektifinin esamisi okunmayan bu çevrelerde, en bayağı yöntemlerin kullanıldığı bir "iç iktidar" mücadelesi yaşanır. Birer mezhep görünümündeki bu tür çevrelerde

devrimci iç yaşamın yerine liberallik, laçka ilişkiler, dedikodu mekanizması hakimdir. Devrimci eleştiri-özeleştirinin yerini kişisel husumetlere bağlı olarak birbirinin açığını kollama, sorunları sürekli kişiselleştirme ve saldırganlık alır. Elbette iç uyuma sahip mezhepler de vardır. Buradaki uyum, genelde kendisine biat edilen bir şeyhin etrafında toplanan müritlerin liberal oportünist idareciliğine dayanır, vb...

Düzeni zor yoluyla yıkmaktan başka bir seçeneği olmayan devrimci bir sınıfın böyle bir tarz, işleyiş ve örgütsel yapıyla uzaktan yakından işi olabilir mi? Yazık ki yer yer, elbette yukardaki kadar kaba bir biçimde olmasa da, çevreciliğin çeşitli izleriyle karşılaşabiliyoruz. Oysa işçi sınıfının partisi ancak, bu sınıf zemininde boyveren devrimci bir iç yaşamı her düzeyde hakim kılarak örgütlenebilir. Bu zeminde, proletaryanın devrimci özüne yaraşır kolektif bir işleyişi, illegal devrimci bir örgütsel niteliği, bu çerçevede çelikten bir disiplini ve proleter demokrasiyi gerçekleştirmeyi başaramadığı koşullarda ise, örgütlenmenin zayıf kalması kaçınılmaz olur.

Bizde yaşanan sorun birçok açıdan ele alınabilir. Her şeyden önce, parti çeperini her düzeyde örgütlü kılmakta güçlük çekiyoruz. Buradaki sorunun bir yanı çevremizde duran her insanla ilişkiyi tanımlayarak siyasal bir pratiğin içine katmaksa, diğer yanı onları, başta eğitim çalışmaları olmak üzere çeşitli düzeylerde parti propagandasıyla kazanma çabasını süreklileştirebilmektir. Oysa genelde dönemsel politikalarımızın araçlarıyla ilişkilenen insanlar, daha ilk adımda partiyi bilseler dahi, uzun süre onları doğrudan partiye kazanmayı hedefleyen bir propagandadan geri durabiliyoruz. Bazen bazı esnek araçların, kitle örgütlerinin, politikaların yalnızca kitleleri düzen karşıtı devrimci konuma, düzeni zor yoluyla yıkma tutumuna, bu çerçevede partiye kazanmaya hizmet etmeleri gereği unutularak, bunlar kendi içinde amaçlaştırılabiliyor. Hatta yer yer devrimci örgütsel kimlik bir yana bırakılıp, tersinden bir ikameye heves gösterilebiliyor. Bu giderek, devrimci iktidar savaşımı yürüten bir parti kimliğinin silikleşmesine varabiliyor.

Kitleler içinde örgütlenme alanındaki bir başka zayıflık, ilişkilerde istikrar sağlayamamaktır. Tüm solun soluğunu tüketmiş olduğu bazı yerellerde işçilerin başvurduğu tek adresiz. Buralarda geçmiş sınırlılıklarla karşılaştırılamayacak nicelikte temas imkanları ortaya çıkıyor. Hatta öyle bölgelerimiz var ki, yoldaşlarımız, yıllar içinde sayısız işçi ve emekçiyle tanışıklığı olduğuyla övünebiliyor. Ancak, tanımlı bir şekilde ilişki sürdürdüğümüz, propaganda araçlarımızı aksatmadan ulaştırdığımız ya da farklı olanaklar yaratmak hedefiyle sosyal bağımızı sürdürdüğümüz ilişkilerin bir dökümü yapılmaya bakıldığında, belirgin bir zayıflıkla yüzyüze kalabiliyoruz. Zira, belli ihtiyaçlar/hareketlilikler üzerinden bizimle temasa geçen ya da bizzat çalışmamız sonucu temas kurduğumuz emekçiler, ilgilerinde bir zayıflama yaşadıklarında, hareketli süreci geride bıraktıklarında hızla gündemimizden çıkabiliyorlar. Karşımıza çıkan olanaklar kısa vadeli sonuçlar veriyorken ilgileniyor, durağanlaştı ve ilişkiyi sürdürmek zorlaştığında ise ilgimizi kaybedebiliyoruz. Oysa, istikrarlı bir ilişki sürdürülmeden değil insan örgütlemek, herhangi bir etkinliğe katacak ilişki bile bulamayız.

Nitekim, gerek genel kitle eylemlerine, gerek kendi eylem ve etkinliklerimize katılımda belli sınırları aşmakta yaşanan zorlanmada, kitle içinde örgütlenmenin bu en hayati gereğine uygun davranmamak büyük bir rol oynuyor. İlişkilerde gereken ısrar gösterilemediği içindir ki, parti çalışmasında karşımıza çıkan sayısız ihtiyacı (mali kaynak, toplantı mekanı, teknik araçlar, barınacak yer vb.) karşılayacak olanakları bulmak da rastlantıya kalıyor.

Günü kurtarma tarzının kitle çalışmasına yansımalarından bir diğeri, ilişkilerde istikrar sorununun bir parçası olarak karşımıza çıkıyor. “Örgütleyemiyoruz” sözü aslında, “insanlarla düzenli görüşmüyoruz, gazetemizi, kitaplarımızı okutmuyoruz, çalıştığı alandan, yaşamından sistematik bir müdahaleye konu etmiyoruz” demenin kestirme yoludur. Oysa bir insanın yaşamına dahil olmadan, bir gencin, bir işçinin, bir emekçinin doğal

çevresinin bir parçası haline gelmeden, onlar için yerine göre candan bir dost, yerine göre bir mücadele önderi, bir kılavuz olmadan o insan nasıl kazanılabilir ki? Bu ancak, kişinin zaten bir şeyler yapmaya dünden hazır olması, zaten arayış içinde olması durumunda mümkündür. Kaldı ki böyle insanlarla bile ancak gece-gündüz etkili bir kitle çalışması içinde olunduğu koşullarda karşılaşılabilir. Ya da ancak böylesi bir ısrarlı çalışma devrimcilik potansiyeli taşıyan insanlarla buluşmamızı bir rastlantı olmaktan çıkarabilir. Bizde nasıl yaşanıyor? "Şu işçi sendikalaşmak için bize uğradı birkaç kez, süreç noktalandıktan sonra da bir-iki kez biz gittik, sonra bir gelişme olmayınca öyle kaldı". Bu hiç de az karşılaştığımız bir durum değil.

Peki, bilinci felç edilen, dört bir koldan burjuvazinin ideolojik, siyasal, kültürel, moral bombardımanına maruz kalan bir insanın, istikrarsız, en iyi ihtimalle gazete vermekten, arada bir görmekten ibaret bir müdahaleyle bu düzenden koparılması mümkün müdür?

Biz kitleler içinde dört dönmediğimiz, onlar için çalışma ve yaşam alanlarının vazgeçilmez öğeleri olamadığımız sürece, geleceği kazanma iradesine uygun bir kitle çalışması değil, bir kez daha günü kurtarmaktan ibaret bir pratik gerçekleştirmiş oluruz. Bu aslında her geçen gün yeni zorluklarla, zorlanmalarla yüzyüze kalan siyasal faaliyeti giderek bir noktadan itibaren yürütememeye varır.

Oysa düzen güçlerinin toplumsal muhalefetin-mücadelenin en ileri kuvveti olarak devrimci harekete yönelik faaliyeti sürekliliğinden, ısrarından en ufak zayıflık göstermiyor. Kendi içinde kavgalar, sürtüşmeler sürüp giderken bile burjuvazinin bu konuda bir an olsun boşluk bırakmaya niyeti yok. Kaldı ki böyle bir durum, eşyanın doğasına aykırı olurdu. Burjuvazi, genel olarak toplumsal muhalefetin düzen sınırlarını zorlaması bir yana, düzene küçük engellere dönüşemediği bir durumda bile, geleceğini güvence altına almak uğruna herhangi bir şey esirgemiyor. Düzenin ve devletin tahkimatında, buna paralel olarak sınıf mücadelesine ve özellikle de devrimci harekete yönelik saldırganlıkta belirgin bir süreklilik, dikkat çekici bir ısrar göze çarpıyor.

Hal böyleyken, verili olanı aşmayı tam da düşmanın gösterdiği ısrarı kuşanarak zorlamayan, bu anlamda günü kurtarmaktan ibaret kalan her türlü pratik, esasında günü de geleceği de kaybetmektir!

Kadın sorunu, deneyimler...

(Baştarafı s.22'de)

olmalıdır. Bu, kullanılan dilden kadın-erkek duygusal ilişkiler alanından, ev işlerinin paylaşımından örgüt içinde görev bölüşümüne kadar her alanda karşımıza çıkabilir. Bu konuda da devrimci eleştiri-özeleştiri etkin bir biçimde kullanılmalıdır.

Partinin kadın sorununa ilişkin teorik-politik açıklığını içselleştirme, sağlam bir kavrayış geliştirme doğrultusunda etkin bir çaba içinde olmalıyız. Emekçi kadınları partiye kazanma mücadelesi, kadın sorununa bakıştaki ataerkil ideoloji ve kültür ile burjuva yozluğun saflarımızdaki etkilerine karşı mücadele ile birleşmelidir.

Bu konudaki zaafların aşılması noktasındaki iddiamız, 10. yılını kutladığımız partimizi her açıdan ve her alandan büyütme iddiasının ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.

D. Rosarin

Devrim ve sosyalizm davamız için daha çok emek, daha çok üretkenlik!

Partimizin kuruluşunun 10., komünist hareketin tarih sahnesine çıkışının 21., Ekim Devrimi'nin ise 91. yıldönümünü kutladığımız şu dönemde, Büyük Ekim Devrimi'nin muazzam deneyimlerinden öğrenmek ve öğrendiklerimizi yaşama geçirmek her zamankinden daha çok gereklidir.

Partili düzeyde geride bırakılan 10 yılın birikiminden aldığımız güçle, devrim ve sosyalizm davamız için ortaya koyduğumuz çaba ve enerjiyi daha çok artırma sorumluluğuyla hareket etmeliyiz. Bu çerçevede 10. yıl yenilenmenin adı olmalıdır! 10. yıl, nesnel etkenleri gözardı etmeden, kıpırdamayan yaprağı kıpırdatmak, kitlelerde biriken öfkeyi açığa çıkarmak, örgütlemek ve harekete geçirmek için devrimci öznenin paha biçilmez rolünü öne çıkarmak anlamında devrimci iradeye çubuk bükmenin vesilesi yapılabilmelidir.

Kapitalist düzenden kurtulma süresini kısaltmak, devrim ve sosyalizm davasını büyütmek için parti çalışmasını her alanda ve her açıdan büyütmek gerekmektedir. Her zamankinden daha çok çabaya, üretkenliğe, yaratıcılığa ve enerjiye ihtiyacımız vardır ve bu her zamankinden daha çok iş yapmayı, daha çok özveri göstermeyi ve mücadelenin ihtiyaçları için daha çok kafa yormayı gerektirir.

Bu konuda "yaratıcı yarışma" kavramına bakmak ve onun ivmelendirici gücünden bugünün ihtiyaçları için yararlanmakta fayda vardır.

"Yaratıcı yarışma" kavramı Sovyet deneyimiyle özdeşleşse de, insanın toplumsallaşma sürecinin ve birbirleriyle etkileşmesinin doğal bir sonucu olarak doğmuştur. Marks konuya ilişkin olarak şunları söylemektedir: *"… tek başına toplumsal temas bile, bireyin iş görme yeteneğini yükselten mekanizmaları kamçılar ve bir yaratıcı yarışmaya yol açar" (Kapital/ 1. Cilt).* Bir başka yerde ise, *"yaratıcı yarışmayı geliştirmek, bedeni harekete geçiren mekanizmaları kamçılamaktır"* der. Sovyetlerle özdeşleşmesi ise doğaldır, çünkü *" … gerçekte yalnızca sosyalizm, sınıfları ortadan kaldırmakla ve dolayısıyla kitlelerin köleliğine son vermekle, ilk kez tam tamına yığınsal bir yaratıcı-yarışmanın yolunu açar"* (Lenin).

"Yaratıcı yarışma", sosyalizmin inşası için emekçilerin yaratıcı girişkenliklerini geliştirmiş, üretimde ve yönetimde katılımcığın önünü açmış, sosyalist topluluk ruhunu geliştirmede önemli bir rol oynamıştır. *"Komünist Cumartesilerin büyük bir tarihsel önem taşımalarının nedeni, işçilerin emeğin üretkenliğini artırmaya, yeni bir çalışma disiplinini benimsemeye, sosyalist ekonomi ve yaşam koşulları yaratmaya yönelik gönüllü ve bilinçli girişkenliklerini kanıtlamalarıdır"* diyen Lenin, yaratıcı yarışmanın örgütlenmiş deneyimlerinden biri olan "Komünist Cumartesiler"le ilgili olarak ayrıca şunları söyler:

"Bu elbetteki yalnızca bir başlangıçtır ama son derece önemli bir başlangıçtır. Bu burjuvazinin alaşağı edilmesinden daha güç, daha temel, daha köklü ve daha keskin bir devrimin başlangıcıdır, çünkü gelenekçiliğimize, gevşekliğimize, küçük-burjuva bencilliğimize, şu kahrolası kapitalizmin işçilere ve köylülere miras bıraktığı bütün bu alışkanlıklara karşı bir utkudur."

Sömürü temeline dayalı kapitalizmde yaratıcı yarışmanın koşulları asla mümkün değildir. Çünkü sömürü düzeninde rekabet ve

bireycilik vardır. Kapitalizmde bireysel çıkarlar öndedir ve geride kalan ezilmelidir. Sosyalist yaratıcı yarışma ise topluluğun çıkarlarını esas alır ve geride kalana, birlikte kazanmak için yardım ve dayanışmayı gerektirir. Çünkü herkesin çaba ve katkısını ortak davaya kazanmak amacındadır. Yaratıcı yarışma kapitalizmin alışkanlıklarının aşılması, bireyciliğin yerine kolektivizmin geçmesi ile mümkün olabilir. Bu anlamda bilinçlenme ve iradi çaba beraberinde toplumsal sorumluluğu, disiplini ve özveriyi getirir.

Ekim Devrimi'nin yarattığı değiştirici ve dönüştürücü ortam emekçilere bunun koşullarını sunmuş, yaratıcı bir güç aşılamıştır. Eskiyi yıkma ve yeni toplumun kurma görevinde buluşulması, canlılık ve heyecanı yükselterek, yaratıcı yarışmanın çeşitli örneklerinin açığa çıkmasına vesile olmuştur. Bizler de 10. yılın verdiği güç ve birikimle "yaratıcı yarışma"dan bugünün koşullarında çalışmamızı ilerletmek için faydalanabilmeliyiz.

Ortak davamızın gereklerini başarıyla yerine getirmek, verimli bir çalışmayı örgütlemek için gösterilen iradeyi ve enerjiyi artırmak, bu anlamda yeni ve farklı bir çalışma düzeyini yakalamak, bu konuda örnek yol ve yöntemler geliştirmek çerçevesinde yaratıcı yarışmayı uygulayabiliriz. Amaçlanan, yaratıcı yarışma ile partinin genel disiplin kurallarını bozmadan, insiyatifi güçlendirmek, sınırları zorlamaktır. Amaçlanan, zamanla yarışmaktır. Bir güne çok iş sığdırmak, planlamayı buna göre yapmayı öğrenmek ve öğretmektir. Devrimi kazanmak için gösterilen çalışmayı yoğunlaştırmaktır özünde. Bu anlamda örnek pratikler sergileyebilmektir.

Bu konuda örnekler daha somut verilebilir: Hedef fabrika ve bölge sayısını artırma ve bu hedefe giden süreyi kısaltma çabasıdır. Daha çok gazete, daha çok bülten dağıtmaktır. Daha çok yazı yazmak, daha çok okumaktır. Küçük-burjuva alışkanlıkları kırmak, zaafları aşmak için her zamankinden çok mücadeledir. Kendimiz geliştirmek, yenilemek, bu anlamda öncelikle kendimizle yarışmaktır.

Yaşamın akışına kapılmak değil, yaşamın akış yönünü değiştirmek için yaşamın hızına yetişmektir. Bahane değil çözüm üretmektir. Var olanla yetinmemek, daha fazla ne yapabilirim, davaya daha çok ne katabilirim, en iyi nasıl yapabilirim diye düşünmektir. Görevleri zamanından önce bitirebilmek ama aynı zamanda görevleri yerine getirmekle yetinmemek, yeni görevler istemektir. Somut görevlere, aylık, yıllık hedeflere belirlenenden önce ulaşmak için gösterilen planlı ve disiplinli çalışmadır. Bunun için kafa yormaktır, yaratıcı yol ve yöntemler üretmektir. İddiayı büyütmektir. Bu anlamda bir yarışma içinde olmaktır. Her yoldaş kendindeki değişmeyle birlikte çalışma alanını, yoldaşlarını geliştirecek ve ileriye taşıyacaktır. Bu örnek deneyimler diğer çalışma alanlarına da yansıyacak, toplam çalışmamıza ivme kazandıracaktır.

Böylesi bir yaratıcı yarışma, parti iddiasını kendinde somutlayarak, bu misyonu kendinde görerek başarılabilir. Bu bize hiç yabancı değildir. "Bir Ekimci neredeyse Ekim oradadır" perspektifiyle parti kazanılmış, bugünlere gelinmiştir. 10 yıllık bir deneyim birikmiştir. Sınıfı partiye ve devrime kazanma sorumluluğunu üstlenerek, mevcut durumu aşma bilinciyle, 10. yılı yenilenmenin yılı olarak görelim. İddiaları büyütmenin ve somutlamanın yılı olarak tanımlayalım. Bu anlamda parti çalışmamızı büyütmek, sınıfı partiye ve sosyalizme kazanmak için, her yoldaşa, öncelikle verili durumu aşmak için kendisiyle yarışmaya, daha fazlasını yapmaya, yetinmemeye bir davettir bu. Tüm yoldaşlara açık bir çağrıdır: Kendimizle yarışalım, kendimizi yenileyelim, parti çalışmasını büyütmek için yoldaşlarımızla yarışalım!

Böyle bir yarışmanın sonucunda kazanan devrim ve sosyalizm davası olacaktır!.. Kazanan partimiz olacaktır!

Kadın sorunu, deneyimler ve ideolojik mücadelenin önemi

Ekim Devrimi'nin değiştirici ve dönüştürücü gücü kendini en açık bir biçimde sosyalist toplumun "yeni kadın" örneklerinde de göstermektedir. Devrimci mücadelenin değiştirici ve dönüştürü etkisi Çarlık rejiminin ve kapitalizmin ikincil plana attığı, yok saydığı, güçsüz bıraktığı kadınları özgürleştirmiş, kendine güvenli ve cesur bir kimlik kazandırmıştır. Mücadele içinde özgürleşen kadınlar sosyalizmin inşasına da aktif bir şekilde katılmışlardır. Ekim Devrimi, özellikle kadın açısından yeni yaşam biçimlerinin oluşması, alışkanlıkların kırılması, bilinçlerin değişimi açısından önemli bir deneyim bırakmıştır. Bolşevik partili kadınların deneyimleri yol göstermeye devam etmelidir.

Kapitalizmin köleleştirici tüm bağlarından kurtulmak iddiasıyla partili mücadeleyi seçen kadınlar, emekçi kadınların ileri ve örnek bir düzeyini ifade ederler. Bu düzey, gelecek sosyalist toplumun yeni kadın örneklerinin özelliklerine de bugünden işaret eder. Bolşevik partili kadınların bu anlamda birçok örnekleri olmakla birlikte, devrim mücadelesinin yürütüldüğü her coğrafyanın kadınları ve kadın sorunu açısından olumlu-olumsuz yaşanmış tüm deneyimler de mücadelede yol gösterici olmalıdır. Türkiye devrimci hareketi ile Kürt hareketinin deneyimlerinin de, aşılan ve aşılamayan yönleriyle ele alınması önemlidir.

Soruna ilişkin teorik açıklık ve pratik çalışma açısından bakıldığında, aşılamayan küçük-burjuva devrimciliği kadın sorununun çözümünde de yanlış eğilimler sergilemektedir. Bilimsel sosyalist bakışın içselleştirilememesi, kadın çalışması ve kadınların örgütlenmesi konusunda da kendini ortaya koymaktadır. Dayandığı sınıfsal zeminden kaynaklı olarak, burjuva kültürün aşılamayan etkileri, devrimci örgütlerin saflarında da kendini göstermektedir.

Sınıf devrimcilerinin bu konudaki teorik açıklığı ve sınıfsal bakışı ortadadır. Ancak, devrimci bireylerde aşılamayan küçük-burjuva kimliğin bir yansıması olarak, kadın sorununa bakış ve yaklaşımda da geri eğilimler yaşam içerisinde kendisini dışa vurmaktadır.

Kadın sorununun kapsamını ve çözümünü teorik olarak bilmek yeterli değildir kuşkusuz. Konuya ilişkin bilinç kendini devrimci yaşam pratiğinde göstermelidir. Bu konuda yaşam içerisinde ortaya çıkan zaaf ve eksiklikleri, düzene karşı devrim mücadelesinde geçmişin aşılması gereken burjuva etkileri olarak görmek ve hesaplaşmak gerekmektedir. Düzen kimliğinin her türlü görüntüsüne karşı kesintisiz mücadele, kadın sorunu sözkonusu olduğunda ayrı bir önem taşımaktadır.

Özellikle partili kadınlar bu konuda daha müdahaleci bir tutum içinde olmalıdırlar. Sorun basit bir "hak-eşitlik" meselesi değil, burjuvazinin gerici kültürünün etkilerinin silinmesi mücadelesidir. Devrimcileşmenin ve düzenden kopuşun en önemli göstergelerinden biridir. Bu, hem kadınların kendi devrimci gelişimleri hem de bu konuda zaaflı erkek yoldaşların dönüşümü açısından önemlidir.

Düzenin köleleştirici etkilerini mücadele içinde kıran kadın devrimciler, günlük pratiklerinde sosyalist yeni insan/yeni kadın kimliğine ulaşmanın mücadelesi içinde olmalıdır. Bunun başarılması, hem geçmiş mücadele deneyimlerinin özümsenmesi, hem de pratikte yeni bir kültürü yaratma mücadelesi için gösterilecek çabayla mümkündür. Bu, devrimci eğitimin bir parçasıdır.

Saflarımızda konuya ilişkin ilgisizliğe, yoldaşlarımızdan yansıyan zaaflı tutumlara anında müdahale edilmeli, ideolojik mücadelenin konusu

(Devamı s.19'da)

Devrimci kimliği geliştirmeliyiz

Devrimci mücadeleyi başarıya ulaştırmada devrimci parti ve buna bağlı olarak devrimci disiplin, kararlılık ve davaya bağlılık, olmazsa olmaz koşullardır. Devrimci bir parti, işçi sınıfını burjuvaziyi devirme ve iktidarı ele geçirme mücadelesine sevk etmede hayati önem taşıyan bir araçtır. Biz komünistler böyle bir partiyi inşa etmiş ve 10. yılımıza girmiş bulunuyoruz.

Devrimci bir partide proleter devrimci kimlik temel önemde bir sorundur. Küçük-burjuva devrimciliğinin bilimsel eleştirisi üzerinden ortaya çıkan ve bugünlere gelen komünist hareket, bu soruna daha en başından özel bir önem vermiştir.

Kapitalizm kendisiyle birlikte işçi ve emekçi kitleleri de çürütüp yozlaştırmaktadır. Tarihini bilmeyen, sorgulamayan, tepki veremez hale gelmiş bir toplum yaratmak için her yol ve yöntemi denemektedir. İşte böyle bir düzen-toplum gerçekliği devrimci partilerin önüne önemli bir sorun çıkarmaktadır: Devrimci kimlik ve kişiliğin geliştirilmesi, yani kadro sorunu. Partimizin saflarına katılan güçler, içindeki yetiştikleri bu yoz ve çürümüş düzenin etkilerini şu veya bu düzeyde üzerlerinde taşımakta, bunun ürünü zaaflar ve zayıflıklar sergileyebilmektedirler. Bu anlaşılırdır ve elbette partinin ciddi bir mücadelenin konusu haline getirmesiyle ve bizzat siyasal mücadele pratiği içinde aşılabilecektir. Anlaşılır olmayan ise, belli bir düzeye gelmiş devrimcilerin bu türden zaaf ve alışkanlıkları aşmak konusundaki zayıflıkları, daha doğrusu isteksizlikleri ve tutuculuklarıdır. Böyle bir durumda sorun farklı bir boyut kazanabilmektedir. Defalarca özeleştiri verilmesine rağmen aynı hata ve zaaflar tekrarlanabilmekte, yaşanan sorunlar kişiselleştirilebilmekte, somut planlama ve görevlendirmeleri boşa çıkarabilecek davranışlar sergilenebilmektedir, vb...

Kitle hareketliliğinin durgun ve zayıf olduğu bir ortamda kadro yetiştirmek, emek ve sabır isteyen bir iştir. "Zor dönem" kavramı bir yanıyla da bunu anlatmaktadır. Kadro sorunu partimizin gelişip serpilmesinin önüne bir zorluk alanı olarak çıkmaktadır. Kitle hareketliliği içinde deneyim kazanarak pişmeyen genç devrimciler, doğal olarak sağlıklı bir gelişim süreci yaşayamamakta, kimileri giderek sorunlu hale gelmektedir. Bu tür sorunlu kimlikler, sergiledikleri olumsuz davranışlarla yer aldıkları örgütlü yapıya da zarar verebilmektedir.

Komünistler bu toplumun en ileri kesimleridir. İşçi sınıfını kazanmak ve iktidar mücadelesine sevk etmek istiyorsak, gerek politik çizgimiz, gerek pratiğimiz, gerekse tutum ve davranışlarımızla örnek olabilmeliyiz. Partimizin görev ve sorumluluğunun yanında, bir devrimci olarak teori ve pratikte kendimizi geliştirme bakışıyla hareket edebilmeli, devrimci kimliğimizi sürekli güçlendirme çabası içinde olmalıyız.

Komünist hareketten bugüne partimiz birçok kez düşmanın saldırılarının hedefi haline gelmiştir. Ancak halkçı akımların tersine biz komünistler, tüm saldırılara rağmen illegal ihtilalci örgütsel yapımızı ve faaliyetimizi kesintisiz bir şekilde sürdürdük. Çünkü biz kurulu düzene ve onun kurumlarına savaş ilan etmiş bir partiyiz. Böyle bir partinin militanları olarak örgüt güvenliği konusunda büyük bir hassasiyet ve titizlik içinde olmalıyız. Bu da devrimci kimlik sorunundan bağımsız değildir. Bu yönüyle de sürekli bir eğitimin konusu yapılabilmelidir.

Düşüncesi ile pratiği çelişmeyen, savunduğu davaya ölümüne bağlı devrimci kadrolar haline gelmek, çok yönlü bir gelişimi gerektiriyor. Düzenin üzerimizdeki etkilerinin ifadesi olan alışkanlıklarımız bazen öylesine güçlü bir biçimde bizi esir alabiliyor ki, yanlışlarımızı bilmek bir anlam ifade etmeyebiliyor. Elbette bu alışkanlıklar bir anda düzeltilemez. Ancak, devrimci olmak iddiası taşıyorsak, özeleştiri, devrimci mücadelede yaşamımızın olmazsa olmazı olmalıdır. Lenin'in belirttiği gibi, bir devrimci partinin tutarlı olup olmadığının temel ölçütü, yaptığı hata ve zaaflara karşı aldığı tutumdur, özeleştirel yaklaşımıdır.

Eksikliklerimizi ve zaaflarımızı ancak bu yöntemi etkin bir şekilde kullanarak aşabiliriz.

Z. Çelik

Komünist bir işçiden çağrı:

TKİP saflarında devrim ve sosyalizm mücadelesine!

Partimiz TKİP'nin 10. yılını kutladığı şu günlerde bir parti üyesi ve partili bir işçi olarak duygu ve düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Aslında 10. yıl vesilesiyle partimizin ideolojik çizgisi ve programının özelde benim için, toplamında mensubu olduğum sınıfım için ne anlam ifade ettiği üzerine siyasal bir değerlendirme kaleme almak isterdim. Ancak henüz bu düzeyi yakalayabilmiş değilim. Bu yüzden kaleme aldığım bu yazı partime olan düşüncelerimi ifade etmekte yetersiz kalacaktır.

1987'de mücadele sahnesine çıkan komünistler, '89 çöküşü ile beraber Türkiye'de de artık küçük-burjuva sosyalizmi için bir dönemin kapandığını, içinde bulunduğumuz yüzyılın proletarya devrimleri çağı olacağını, altını çizerek ifade etmişlerdi. Komünist hareket 21 yıllık siyasal mücadelesinin son 10 yıllık döneminde partileşmiştir. TKİP siyasal yaşamı boyunca gelişen bütün süreçlerden alnının akıyla çıkmıştır. O günlerden bugünlere gelişen süreç, partimizin işçi sınıfının dünya görüşü olan Marksizm-Leninizm'in ışığında yürüdüğü yolda ortaya koyduğu irade, ödediği bedeller, devrim davasında sarsılmazlığının bir kanıtı olmuştur. Bugün ulaştığı düzey, ortaya koyduğu iddia ve bu iddiaya uygun konumlanışı ile bunu kanıtlamaktadır.

Türkiye solu 1980 askeri faşist darbesi ile beraber ağır bir yenilgi almıştır. Darbeden sonra '80'in ikinci yarısı ile '90'lı yıllar, küçük-burjuva hareket için yeniden toparlanma yılları olmuştur. Ancak '89 çöküşü ile gelen başka bir yenilgi buna başka bir cepheden darbe vurmuştur. '70'li yılların en kitlesel devrimci örgütleri, '89 çöküşünün yarattığı anafora kapılarak reformizmin bataklığına saplanmışlardır. Yenilgi sürecini diyalektik yöntemle sorgulamayanlar, süreci ideolojik bir yenilenmeye hasretmeyenler, bugün gelinen aşamada devrimci kimliklerinde zayıflama, iradelerinde kırılma ve ideolojik olarak savrulma ile yüzyüzedirler.

Partimizin küçük-burjuva hareketlerden ayrıştıran özelliği tam da bu noktada belirginleşmektedir.

Komünistler ilk mücadele sahnesine çıktıkları andan itibaren küçük-burjuva devrimciliğini aşmış ve işçi sınıfının devrimci kızıl bayrağını yükseltmiştirler. Kendisini sınıf zemininde var etmek, sınıfla bütünleşmek yolunu seçmiştirler. İlk yıllarında ortaya koyduğu çizgide derinleşmiş, devrim yolunda kilometre taşlarından biri olan partimizi TKİP'nin kuruluşunu ilan etmiştir.

Yazının başında partili bir işçi olduğumu vurgulamıştım. Çünkü böylesine zorlu bir süreçte partimiz işçi sınıfı içerisinde çalışmasını derinleştirmiştir. Artık kadrolarını buradan kazanmaya, sınıf dışında kazandığı kadrolarını da sınıf çalışması içinde dönüştürmeye başlamış olan sınıfın tek devrimci partisidir.

Bu yüzden buradan gururla söyleyebilirim ki, ben bir işçiyim ve sınıfımın devrimci partisinin saflarındayım. İşçi sınıfının kızıl bayrağının bu topraklardaki tek taşıyıcısı olan partimin saflarında işçi sınıfının ve insanlığın kurtuluşu olan sosyalizm için savaşıyorum.

Buradan bir kez daha vurgulamak istiyorum, bu partinin saflarında mücadele ediyor olmam hiç de tesadüf değildir. Benim bir işçi olarak partimin saflarında yer almam tam da TKİP'nin işçi sınıfı içerisinde yıllardır yürüttüğü uzun ve soluk ısrarlı bir çalışmanın ürünüdür. Şimdi partim için hasat vaktidir.

Sözün kısası, TKİP öncelikle Türkiye'nin komünist işçilerinin partisidir. Onları kendi kızıl bayrağı altında toparlayıp sosyalizm yolunda seferber edebilecek tek devrimci partidir. Komünistlerin iddiası bu yöndedir ve bu iddialarını pratikleri kanıtlamaktadırlar.

Şan olsun 10. yılında partimiz TKİP'ye!
Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

E. Marş

10. yıl kampanyamızla işçi sınıfı ve emekçilere yaygın bir şekilde seslendik!

İllegal çalışmada ısrar devrimde ısrardır!

Bu yıl Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 91. yılını, partimizin 10. yılı ile birlikte kutladık. 10. yıldönümü vesilesiyle ördüğümüz kampanya çerçevesinde farklı araçlarla işçi sınıfı ve emekçilere yaygın bir şekilde seslendik. Ajitasyon-propaganda araçlarının yanısıra kitle etkinliklerimizle de, kampanyamızın "Parti, sınıf, devrim!" şiarını işçi ve emekçilerin gündemine taşıdık.

Coşku, inanç ve kararlılıkla süren 10. yıl kampanyamız boyunca afiş, bildiri, kuş, duvar yazıları gibi araçları illegal temelde yaygınca kullandık. Faaliyeti yeni taşıdığımız kentlerin yanısıra İstanbul'un tüm çalışma alanlarında kampanyamızın etkileri görüldü. Dostlarımıza umut ve coşku katan faaliyetimiz, düşmanın yaygın saldırılarına maruz kaldı. Bu saldırganlık şaşırtıcı olmadığı gibi tesadüfte değildir. Zira burjuva devlet aygıtı, işçi sınıf ile emekçilere özgürce seslenen illegal devrimci araçlardan fazlasıyla rahatsız olmaktadır. Kolluk kuvvetlerinin bu propaganda-ajitasyon araçlarına gösterdiği tahammülsüzlük bunu dışavurumu olmuştur.

Burjuvazi ve onun çıkarlarını koruyup kollayan Amerikancı rejim, her tür illegal devrimci siyasal faaliyeti tasfiye etmek için uğraşıyor. Kapitalizmin kriz içinde debelendiği son aylarda ise devrimci siyasal faaliyetten duyulan rahatsızlığın daha belirgin bir hal aldığı görülüyor.

İşbirlikçi burjuva devlet, kapitalist barbarlığa karşı mücadele eden ilerici ve devrimci güçlerin her adımını denetim altında tutmak için kısa ve uzun vadeli planlar uyguluyor. Denetim altında yürütülen siyasal faaliyet onları pek rahatsız etmiyor. Zira, her yönüyle denetim altında tutulan siyasal mücadele, bu sınırlarda kaldığı sürece, düzen için tehdit oluşturmaz. Böyle bir tehditin

oluştuğu bir durumda ise, denetim altında tutulan hareketlerin üstesinden kolayca gelinebilir. Tarihsel deneyimler, yasal zeminde mücadele eden güçlü komünist partilerinin kolayca aldığı dramatik yenilgilere pek çok kez tanıklık etmiştir.

Devlet özellikle son 20 yıldır illegal devrimci faaliyeti bitirmek çabasındadır. Reformizme alan açarken, devrimci örgütte ısrar edenlere azgınca saldırmaktadır. Hukuksal düzenlemeleri de buna uygun hale getirmekte, "yasal zeminde çalışabilirsiniz, ancak ihtilalci örgütte ısrar ederseniz katleder ya da F tipi hücrelerde çürütürüm" tehdidini savurmaktadır.

İşçi sınıfının özgür faaliyet alanını ortadan kaldırmaya dönük bu saldırı furyası faşist devlet teröründen ibaret değildir. Hatta denebilir ki, saldırı esas itibarıyla ideolojiktir. Bu saldırı ile işçi sınıfına, emekçilere ve onların devrimci öncülerine dayatılanı; "hiçbir eylem devletin denetiminden kaçamaz, kimse böyle şeylere kalkışmamalı, siyasi faaliyet yürütecekse, bunu düzenin icazetine sığınarak yapmalıdır. Aksi halde sizi bekleyen katliamdır" şeklinde özetlemek mümkündür.

Düzenin ideolojik cephaneliğini tahkim eden liberal kalemşör takımı da, düşünceyi yayma, örgütlenme ve eyleme geçme özgürlüğünü savunduklarını iddia ederken, bu tür eylemlerin yasal zeminde gerçekleştirilmesi gerektiğini vaaz ediyorlar. Bunlara göre yasadışı parti kurmanın zamanı geçmiştir. Artık tüm parti veya örgütlerin yasalar çerçevesinde kurulup faaliyet yürütmesi, her eylemin düzen yasalarına uygun olması gerekiyor.

Bu türden papazca vaazların düşünce özgürlüğünü savunmak adına yapılıyormuş gibi yansıtılması kaba bir riyakârlıktır. Çünkü bu söylemle, işçi sınıfı ve emekçilerin siyasal temsilcilerinin düzen dışı faaliyet yürütmeleri gayr-ı meşru gösterilmeye çalışılıyor. Eğer işçi sınıfı ile siyasal temsilcilerinin her eyleminin gerici burjuva devletinin denetiminde kalması sağlanabilseydi, kölelik ve yağma düzeni kapitalizm güvencede olurdu. Böylece liberal vaizler de rahat ederdi.

Yıllardır devam eden bu gerici saldırı gelinen yerde devrimci akımları da etkilemiş, illegal devrimci örgütte ısrar iradesini iyice aşındırmıştır. Halen devrimci zeminde durmakta ısrar eden örgütlerin bu durumu kabullenmiş olması, bu alandaki tablonun vahametine işaret etmektedir.

Komünistler, umutları kırmayı hedefleyen bu kuşatmaya hiçbir koşulda boyun eğmediler. İdeolojik alanda yürüttükleri mücadelenin yanısıra, devrimci siyasal faaliyeti de devrimci teori, devrimci örgüt, devrimci sınıf bütünlüğü ekseninde ördüler. Komünistler olarak, en zor koşullarda bile faaliyeti bu bütünsellik temelinde örmekten geri durmadık. 10. yıl kampanyasında ortaya koyduğumuz kapasite, bu alandaki güçlenmeye de işaret etmektedir.

Bahar döneminden beri ivme kazanarak devam eden faaliyetimiz, 10. yıl kampanyası ile daha ileri bir boyut kazanmıştır. Bu sürede diğer kentlerin yanısıra Gebze'den Büyükçekmece'ye uzanan ve İstanbul'u boydan boya kesen geniş bir alanda parti materyallerimizle emekçilere seslendik. Ana güzergahların yanısıra fabrikalar, sanayi siteleri ve emekçi semtleri faaliyetimizi taşıdığımız alanlar oldu. Kolluk kuvvetlerinin materyallerimizi tahrip etmek için sistematik bir şekilde yürüttüğü saldırıya rağmen,

faaliyetimizin görülmesi engellenemedi.

10. yıl kampanyamız boyunca birbirini güçlendiren dört ayrı araçla emekçilere seslendik. Kampanya boyunca beş çeşit büyük, dört çeşit küçük boy afiş, duvar yazılamaları, kuşlama ve partinin kuruluşunun 10. yılı vesilesiyle işçi sınıfı ve emekçilere seslendiği bildiri ile partinin şiarlarını emekçilere taşıdık. Parti bildirisi, afişlerimiz, kuşlarımız ve duvar yazılamalarımızın yanısıra bazı yerel araçlarla da faaliyetimizi zenginleştirdik.

TKİP imzasıyla işçi sınıfı ve emekçilere seslenmede gösterdiğimiz ısrar dönemsel yönelimin ürünü olmayıp, ilkesel devrimci bir tutuma dayanmaktadır. Bu net bakış, devrimci ideolojik çizgiden taviz vermemekten, kapitalist toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olan proletaryaya ısrarla yönelmekten, illegal ihtilalci örgütü her alanda güçlendirmekten bağımsız ele alınamaz. Burada diyalektik bir bütünlük vardır. Zira devrimde ısrar devrimci programda, devrimci sınıfta, devrimci örgütte ısrardır aynı zamanda. Bu çizgide tutarlı bir duruş ise, partinin illegal faaliyet ve örgütlenme kapasitesinin sürekli güçlendirilmesini sağladığı gibi, bu alandaki güçlenme de partinin illegal ihtilalci çizgisini pekiştirmektedir.

10. yıl kampanyası ile yeni bir ivme kazanan faaliyetimizin sonuçları, TKİP saflarındaki bilinç berraklığını ortaya koyarken, taşıdığımız tok iddianın da göstergesi olmuştur. Komünistler sınıfın, devrimin ve sosyalizmin partisi TKİP saflarında yürüttükleri bu kararlı mücadeleyi yeni mevzilere taşıyarak geleceği kazanma umudunu büyütmeye devam edeceklerdir.

Partinin pratik faaliyetlerinden...

Kazanan proletarya devrimi ve sosyalizm olacak!

10. yıl kampanyamız çerçevesinde, "Parti, Devrim, Sosyalizm!/ TKİP 10. Yılında!", "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!/TKİP", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim!/ TKİP", "Ekim Devrimi 91. yılında! Sosyalizm kazanacak!/TKİP" şiarlı büyük boy afişlerimiz ile, "TKİP 10. Yılında!", "Parti, sınıf, devrim, sosyalizm!", "Devrimin ve sosyalizmin partisi TKİP 10. Yılında!", "Yeni Ekimler için TKİP saflarına!", "Özgürlük, devrim, sosyalizm!" şiarlı küçük boy afişlerimizi yaygın bir şekilde kullandık.

Cevizli köprüsü ile Karayolları durağı arası E-5 hattı, Kartal köprüsü ile Pendik köprüsü arası E-5 hattı, Kartal, Yakacık ve Kurtköy Sanayisi, Kartal merkez ile Kartal köprüsü arası yol, Gülsuyu, Kartal Karlıktepe, Topselvi, Şahintepe, Aydos, Sülüntepe mahalleleri ile Kurfalı Mahallesi girişi, Gebze'de Ulaştepe, Emek Mahallesi, Korkakdere, Mudurnutepe olmak üzere geniş bir alanda yüzlerce afişimizi yaygın bir şekilde yaptık. E-5 hattında kazınan ya da boyanan afişlerimizin yerine yenilerini astık.

"İşçi sınıfının partisi TKİP 10. yılında! İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!" başlıklı 10. yıl bildirilerimizi de geniş bir bölgeye yaygın bir şekilde dağıttık. Gülsuyu, Kartal Karlıktepe, Topselvi, Aydos, Sülüntepe, Şahintepe Mahalleleri ile Gebze'de Ulaştepe, Emek Mahallesi ve Korkakdere'de oturan emekçilere bildirilerimizi taşıdık.

"Yaşasın sosyalist işçi-emekçi cumhuriyeti!/TKİP", "TKİP 10. yılında! Kahrolsun sermaye iktidarı! Yaşasın sosyalizm!", "Emperyalizme ve şovenizme karşı işçilerin birliği halkların kardeşliği!/ TKİP", "Haramilerin saltanatını yıkacağız!/ TKİP", "Kapitalizm kriz ve yıkım demektir! Çözüm devrimde kurtuluş sosyalizmde!/ TKİP" vb. şiarlı kuşlamalarımızı da yaygın bir şekilde kullandık.

Anadolu Yakası'ndan Komünistler

Haramilerin saltanatını yıkacağız!

Ümraniye'nin emekçi semtlerinde servis güzergâhları ile fabrika ve sanayi sitelerinde kullandığımız afişlerimiz, siyasal faaliyetimizin gündemlerini içeriyordu. Emperyalist savaş, düzen içi kamplaşma ve hesaplaşma, 19 Aralık Ulucanlar katliamı ve Partimizin 10. Yılı dolayısıyla merkezi düzeyde çıkarttığımız afişlerimiz bunlardan bazıları. Ayrıca "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!", "Haramilerin saltanatını yıkacağız!", "Halkların gerçek

kurtuluşu ve barışı sosyalizmde!", "Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim!", "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!" vb. genel siyasal sloganlarımızın yer aldığı afişlerimizi de yaygın bir şekilde kullandık.

Rusya-Gürcistan savaşı döneminde, "Kapitalizm savaş demektir, barış sosyalizmle gelecek!" şiarlı afişimizi; düzen içi kamplaşmanın derinleştiği, ardından Doğan Grubu ve AKP arasında sürtüşmenin boy gösterdiği süreçte ise "Çürüyen düzene karşı tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!" afişini kullandık.

26 Eylül Ulucanlar katliamında yitirdiğimiz iki yiğit önderimiz Habip Gül ve Ümit Altıntaş şahsında devrim saflarında hayatını kaybedenlere yönelik hazırlanan "Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!" afişlerimizi Eylül ayının sonlarında kullandık.

Ekim ayının ortasından itibaren ise "Parti, sınıf, devrim! TKİP 10. Yılında!", "Ekim Devrimi 91. Yılında! Sosyalizm kazanacak!", "Yeni Ekimler için TKİP saflarına!", "Devrimin ve sosyalizmin partisi TKİP 10. Yılında!", "Özgürlük, devrim, sosyalizm! TKİP 10. Yılında!" şiarlı afişlerimizle partimizin ve Ekim Devrimi'nin yıldönümlerini kutladık. Afişlerimizi E5, Kadıköy, Erenköy, Ümraniye, Dudullu, Organize Sanayi Bölgesi, Sarıgazi, 1 Mayıs Mahallesi ve Sultanbeyli'de emekçi semtlerinde, servis güzergahlarında yoğun bir şekilde kullandık.

Ümraniye'den Komünistler

Sosyalizm umudunu emekçi kitlelere taşıyoruz!

1 Eylül vesilesiyle "Kapitalizm savaş demektir, barış sosyalizmle gelecek!" şiarlı büyük boy afişlerimizi yaygın bir şekilde kullandık. Yanısıra "Halkların kurtuluşu, gerçek barış sosyalizmde!" şiarlı küçük afişlerimizi İkitelli Organize Sanayi Bölgesi, Köyiçi, Atatürk Mahallesi, Sefaköy-Halkalı yolu, Papaz köprüsü, İnönü Mahallesi, Yeni Bosna Zafer Mahallesi ve de E-5 güzergâhı boyunca yaptık.

Aynı dönemde çürüyen düzen ve çeteleşen devlet gerçeğini teşhir etmek amacıyla "Çürüyen düzene çeteleşen devlete karşı tek yol devrim!" şiarlı büyük boy afişlerimizi ve "Haramilerin saltanı yıkacağız!", "Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!", "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!" şiarlı küçük afişlerimizi de aynı bölgelere yaptık.

Ulucanlar Direnişi'nin yıldönümü vesilesiyle, üzerinde Ümit ve Habip yoldaşların resimlerinin de yer aldığı "Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!" şiarlı afişlerimizi Şahintepe, Altınşehir, Bayramtepe, İkitelli, Sefaköy, Yeni Bosna ve E-5'de kullandık.

Ardından, Ekim Devrimi'nin 91., partimizin 10. yıldönümünde, afiş ve yazılama çalışmamızın yanısıra partimizin çıkarmış olduğu bildirileri kullanarak etkin bir pratik faaliyet yürüttük.

Görselliğiyle dikkat çeken üç çeşit büyük boy afiş kullandık. Partimizin 10. yılını duyuran, "Parti, sınıf, devrim" şiarının yer aldığı afişimizle emekçilere seslendik. Ayrıca "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim!" şiarının yer aldığı farklı bir afiş daha kullandık. Üçüncü afişimizde ise "Ekim Devrimi 91. Yılında! Sosyalizm kazanacak!" şiarı yer alıyordu.

Yanısıra dört çeşit küçük boy afiş kullandık. "TKİP 10. Yılında!", "Özgürlük, devrim, sosyalizm!", "Devrimin ve sosyalizmin partisi TKİP 10. Yılında!", "Yeni Ekimler için TKİP saflarına!", "Parti, sınıf, devrim!" şiarlı afişlerimizin yanı sıra, sermaye devletinin tırmandırdığı şovenizme karşı "Kürt halkına özgürlük! Eşitlik, özgürlük, gönüllü birlik!", "Kürt halkına özgürlük, yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği!" şiarlı küçük afişlerimizi kullandık.

Afiş çalışmamızı işçi ve emekçilerin oturdukları semtlerde, sanayi havzalarında ve merkezi geçiş güzergahlarında gerçekleştirdik. Sefaköy İnönü Mahallesi, Halkalı Yolu, Çınar Yolu, Papaz Köprüsü, Şahintepe, Bayramtepe, İkitelli Organize Sanayi, İkitelli Köyiçi, Atatürk, Evren ve Ateştuğla mahalleleri, Güneşli-Mahmutbey yolu, Barboros Mahallesi, Bağcılar İnönü Mahallesi, Yenibosna sanayi bölgesi, Zafer Mahallesi, Şirinevler'de, E-5 üstünde Bağlar, Yeni Bosna, Şirinevler, İncirli, Merter, Ambarlı, Topkapı, Ayvansaray, Halıcıoğlu mevkilerinde afişlerimiz duvarları, panoları, trafo ve üst geçitleri süsledi.

Partimizin işçi ve emekçilere seslenen bildirilerini de yine emekçi semtlerinde yaygın bir şekilde dağıttık. Sefaköy İnönü ve Söğütlüçeşme Mahalleleri, Şahintepe Mahallesi, İkitelli Köyiçi ve Atatürk mahalleleri, Yeni Bosna Zafer Mahallesi, Bahçelievler Soğanlı Mahallesi pratik faliyetimize konu olan semtler oldular.

Yine E-5 üstünde ve semtlerde, partimizin 10. yıldönümü ve güncel gelişmeler üzerine çeşitli yazılamalar gerçekleştirdik. E-5 üzerinde Çocuk Esirgeme Kurumu'nun olduğu mevkide "10. Yılında şan olsun partimiz TKİP!", İncirli'de "Yeni Ekimler'in Partisi 10. Yılında!", Zeytinburnu tarafında "Parti, devrim, sosyalizm!", Topkapı civarında "Krizin faturası sermayeye!", "Yaşasın partimiz TKİP!", Halıcıoğlu'nda "TKİP 10. Yılında!" yazılamaları ve "TKİP" imzalamaları gerçekleştirdik.

Ayrıca Sefaköy Söğütlüçeşme Mahallesi'ne "Parti, devrim, sosyalizm!", "Krizin faturası sermayeye!", Halkalı fabrikalar yolu üzerine "İşçiler partiye!", "Krizin faturası sermayeye!", "10. yılında şan olsun partimiz TKİP!", "Desa işçisi zulme boyun eğmeyecek!" şiarlı yazılamalar ile "TKİP" imzalamaları gerçekleştirdik.

Sefaköy'den Komünistler

Kesintisiz bir faaliyet!

Eylül ayında pratik faaliyetimizi 1 Eylül Dünya Barış Günü, çeteleşen devlet çürüyen düzen gerçeği ve 12 Eylül gündemleri üzerinden yürüttük. Büyük büyük afişlerimizde, "Çürümüş düzene karşı tek yol devrim! Kurtuluş sosyalizm!", "Kapitalizm

savaş demektir! Barış sosyalizmle gelecek!"; küçük boy afişlerimizde ise, "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!", "Halkların kurtuluşu ve gerçek barışı sosyalizmde!", "Haramilerin saltanatını yıkacağız!", "Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!" şiarları yer alıyordu

Afiş faaliyetimizi şu bölgelere taşıdık: Küçükçekmece Köprülü kavşağı ve sağlı-sollu tarafları, İÜ Avcılar Kampusü çevresi ve Beylikdüzü Carrefour güzergahına kadar uzanan E-5 hattı, Hadımköy yolu, Kıraç fabrikalar bölgesi, Kıraç Kuruçeşme Mahallesi, Örnek Mahallesi, Kuzuyolu'ndan Esenyurt'a uzanan ana güzergah, Saadetdere ve Sonevler mahalleleri.

12 Eylül gündemli yazılamalarımızı ise Kuzuyolu, Esenyurt meydan ve çevresi, Balıkyolu ve Atalay Caddesi, Ambarlı köprülü kavşağında sağlı-sollu dört noktaya yaptık.

Ulucanlar katliamı ve direnişini de afiş ve yazılamalarımızla işçi ve emekçilere taşıdık. Kıraç fabrikalar bölgesi, Kıraç Kuruçeşme Mahallesi, Kıraç Meydan ve Çevre mahalleleri, Örnek Mahallesi, Kuzuyolu, Depo durağından Esenyurt meydanına kadar uzanan ana güzergâh, İstanbul Üniversitesi Avcılar Kampusü ve çevresi ile Küçükçekmece Köprülü Kavşağı'nda afişlerimizi kullandık. Ayrıca, Firüzköy fabrikalar yoluna ile E-5'te bulunan Beylikdüzü Carrefour'un güzergâhındaki bir noktaya "Ulucanlar katliamının hesabını soracağız!/TKİP", "Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!/TKİP" yazılamaları yaptık.

10 yıl kampanyamızı da yaygın bir faaliyete konu ettik. Büyük boy afişlerimiz, "Parti, sınıf, devrim! TKİP 10. Yılında!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim!", "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak", "Ekim Devrimi 91. Yılında! Sosyalizm kazanacak!", Ekim'den partiye, partiyle devrime!" şiarlarından oluşuyordu.

Küçük boy afişlerimiz, "TKİP 10. Yılında! Parti, sınıf, devrim, sosyalizm!", "TKİP 10. Yılında! Özgürlük, devrim, sosyalizm!", "Yeni Ekimler için TKİP saflarına!", "Devrimin ve sosyalizmin partisi TKİP 10. Yılında!" şiarlarından oluştu.

Duvar yazılamalarımız ise, "TKİP 10. Yılında!", "Sınıfın devrimci partisi TKİP 10. Yılında", "Yeni Ekimler'in partisi 10. Yılında!", "10. Yılında partiyle devrime!", "Yeni Ekimler için TKİP saflarına!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni, yaşasın sosyalizm! TKİP 10. Yılında!", "TKİP 10. Yılında! Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!", "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!" şiarlarından oluşuyordu. Yazılamalarımızı da aynı mahalle ve güzergahlara yaptık.

Ardından, aynı şiarların yanısıra kriz gündemli kuşlarımızla bölgemizdeki ana güzergâhları, meydanları, sanayi havzalarını ve emekçi semtlerini donattık.

Partimizin işçi ve emekçilere seslendiği bildiriyi ise Kıraç Kuruçeşme ve Yeni Mahalle, Depo Mahallesi, Örnek Mahallesi, İncirtepe, Haramidere, Fatih ve Yeşilkent mahallelerine dağıttık.

10 yıl kampanyamız boyunca 300 küçük, 300 büyük boy afiş, 2700 bildiri, 12 bin kuş kullandık, 50'yi aşkın noktaya yazılama yaptık.

Esenyurt Bölge Örgütü

*Korunması"*na ayrılmış bölümleri de işte bu işlevi görmektedir, bu amaca yöneliktir.

Krizin bugünkü yıkıcı etkileri ve sermayenin onu izleyen saldırıları karşısında, teorik ve stratejik bölümleriyle organik bir bütünlük içerisinde kavranmak kaydıyla, programımızın bu taktik bölümleri işçi sınıfının ve emekçilerin elinde gerçek birer silahtır. Bu bölümler, partimizin şu günlerde yükselttiği *"Krizin faturası kapitalistlere!"* şiarının somutlanmış bir çerçevesini de vermektedir. Burada tek bir istem gösterilemez ki, krizin yıkıcı etkileri ve İMF'nin yeni saldırı programı karşısında, işçi sınıfının ve emekçilerin bugünkü can alıcı istemlerine ve çıkarlarına denk düşmüyor olsun. İş gününden vergi sorununa, asgari ücretten parasız eğitim ve sağlığa kadar bu böyle. Aynı şekilde, dış borçların iptalinden temel demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması istemine kadar bu böyle.

Bu istemler devrim hedefine bağlanan bir devrimci sınıf bakışaçısıyla formüle edilmişlerdir. İlgili bölümlerin girişinde de belirtildiği gibi, bu istemler uğruna mücadele, parti için; *"proleter ve emekçi yığınları etkilemeye, kendi özdeneyimleri temelinde eğiterek devrim mücadelesine kazanmaya"* hizmet eder. Bu istemlerin elde edilmesi mücadelesinde katedilecek her mesafe, işçi sınıfı ve emekçileri fiziki ve moral yozlaşmadan korumakla kalmayacak, gerçek kurtuluş uğruna verilen mücadelede onlara savaşma gücü ve yeteneği de kazandıracaktır.

Bütün bu açılardan, partimizin programı, yalnızca genel bir toplumsal devrim programı olarak kalmamakta, mücadelenin taktik aşamalarına da başarıyla yanıt veren dinamik ve devrimci bir sınıf mücadelesi bakışaçısı da sunmaktadır.

Her toplumda ağır kriz dönemleri, partilerin ve programların denenip sınanmasına da en uygun vesilelerdir. Partimiz kriz döneminde işçi sınıfının ve emekçilerin karşısına güçlü bir biçimde çıkmak ve kitlelerin ve olayların sınamasından başarıyla geçmek istiyorsa, tam da bu dönemde programını en etkin bir silah haline getirmeyi ve pratikte gereğince kullanmayı başarmak zorundadır.

Bu aynı dönem, kriz karşısındaki tüm sahte burjuva ya da tutarsız küçük-burjuva programlarla, bunlara dayalı sözde "ulusal" ya da "devrimci" çözümler ya da alternatiflerle hesaplaşma dönemidir de. Bu hesaplaşma da, yine parti programına etkin bir silah olarak dayanabilme ölçüsünde başarılı olacaktır.

(***Düzenin Krizi ve Devrimci Sınıf Alternatifi***'nden...,
Ekim, Sayı: 221, Mart 2001, Başyazı)
Parti Değerlendirmeleri-1, Eksen Yayıncılık, s.244-47

Sınıf çalışmamızda yoğunlaşma...

(Baştarafı s.15'de)

gün daha çok hissedilmekte ve ete kemiğe bürünmektedir. Sınıfla devrimci temellerde birleşmenin devrimci iktidar mücadelesi açısından taşıdığı stratejik önemin bilincinde olan Partimiz, "güne yüklenmek, geleceği kazanmak" perspektifiyle hareket etmekte, güncel görev ve ihtiyaçların gerektirdiği bir çaba ve yoğunlaşma içinde bulunmaktadır. Tüm temel parti örgütlerimiz, sınıf çalışmasındaki yeni bir düzeyin gerektirdiği ve dayattığı görev ve ihtiyaçların bilinci ile hareket etmektedir.

Şurası açık olmalıdır; partimiz ayaklarını sınıf zeminine basıyor, güçlerini bu zeminden şekillendiriyor. Kimliğini ve değerlerini bu temelde inşa ediyor. Giderek kadro gücünü bu temelde buluyor. İşaret ettiğimiz tüm niteliklerine rağmen kuşkusuz hala da işin başında sayılırız. Ama önemli olan bu doğrultunun içine girilmiş olmasıdır. Önemli olan, devrimci bir sınıf çizgisi ve bunun gerektirdiği gündelik bir siyasal faaliyet zemininde, sınıfla devrimci temeller üzerinde birleşme çabasının ete-kemiğe bürünmesi için gösterilen ısrar, inat ve soluklu tutumdur. Bu çaba eninde sonunda sonuçlarını yaratacaktır.

Proletaryanın devrimci programı tek çıkış yoludur

İşçi sınıfının sorunu, kapitalist ekonomiye ve dolayısıyla burjuva sınıf düzeninin sorunlarına kendi içinde, yani kapitalist düzenin kendi tabanı üzerinde çözüm bulmak değildir, olamaz. Onun sorunu, devrimci sınıf mücadelesini geliştirerek, bu ekonomiye karakterize eden üretim ilişkilerini, bu ilişkilere dayanan sınıf egemenliği sistemini aşmaktır. Dolayısıyla, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmek ve devrimci sınıf mevzilerini çoğaltmak yoluyla, bunu başaracak koşullara zaman içerisinde ulaşmaktır. İşçi sınıfı, düzenin krizleri ve dolayısıyla mevcut kriz karşısında, ileri süreceği temel ve taktik istemlere de bu bakışaçısıyla yaklaşır. Özetle bu, devrime dayalı devrimci sınıf bakışaçısı çizgisidir.

Bütün bu açılardan partimizin programı işçi sınıfının elinde gerçek bir silahtır. Teorik, stratejik ve taktik bölümlerden oluşan bu bütünsel program, genel planda olduğu gibi bugünkü kriz karşısında da işçi sınıfına devrimci bir bakışaçısı ve davranış çizgisi sunmaktadır.

Programımızın teorik bölümü, bugünün dünyasında ve onun bir parçası olarak bugünün Türkiye'sinde egemen bulunan temel ilişkilerin ve bu ilişkilerin kaçınılmaz ürünü olan iktisadi, sosyal ve siyasal sorunların açık ve net bir kavranışını sunmaktadır. Bugünün Türkiye'sinde emekçiler krizlerden, emperyalist köleliğin bu krizlerin yıkıcı etkilerini ağırlaştıran sonuçlarından, işsizlik ve yoksulluktan, derinleşen gelir uçurumundan, çok yönlü çürüme ve kokuşmadan acı çekmekte, tüm bunlara karşı öfke ve hoşnutsuzluk duymaktadır. Ve programımızın teorik bölümü, tüm bu sorunların emperyalist dünya sistemi ve kapitalist düzen ile organik ve öze ilişkin bağını bütünsel bir açıklık içerisinde sunmaktadır.

Programımızın stratejik siyasal bölümü *"Türkiye Devrimi"* başlığı taşımaktadır ve Türkiye kapitalizminin siyasal, iktisadi, sosyal ve kültürel cephede hangi temel alternatif çözümlerle, hangi ilke ve esaslara bağlı olarak aşılacağını ortaya koymaktadır. Programımızın bu bölümü, bugünkü düzenin işçi sınıfına ve emekçilere yaşattığı derin sosyal ve siyasal acıların, ancak onun dayandığı sınıf egemenliği sistemine ve onun gerisindeki emperyalist köleliğe köklü bir müdahaleyle aşılabileceğini saptamaktadır.

Fakat programımız sorunların kaynağını ve temel çözümünü vermekle de yetinmemektedir. Saptanan temel devrimci hedefe bir anda ulaşılamayacağının açık bilinciyle, devrimci teorik ve stratejik konumunu ve bakışaçısını, bu temel hedefe zaman içerisinde ulaşmayı kolaylaştıracak ve olanaklı kılacak devrimci bir taktik hatla da birleştirmektedir. Programımızın *"Acil Demokratik ve Sosyal İstemler"* ile *"Emeğin*

(Devamı s.31'de)